

ANNO 1761 d. 31 Octob.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söliande Resande äro nyligen ankomne.

Major Wälanderhielm ifrån Pomeran, log. i huset N:o 60 wid Smålands gränden. — Baron Matt och Dag ifrån Wästergötland, log. på Källaren Nådabuset wid Kinnhus gatan. — Rytmäst. Gabriel Stiernkrona, log. i huset N:o 10 wid St. Clark Östra Korsfogatan. — Lieutn. Grael von Hoffen och Krigs Riscalen Juringuis, log. i huset N:o 29 wid Drottninge gatan. — Capit. Huppenfeldt och Under Officeraten Piltenswård ifrån Carlscrona, log. i huset N:o 101 wid Nyja brunnen. — Lieutenant Silfw.riks ifrån Norrböping, log. i huset N:o 31 wid Gås gränden. — Ekhorobanten Bromell, log. hos Meintz wid Klöppan gatan. — Equipage Mästaren Holdtz och Compagnie Stelwaren Kontell, på Källaren Stockholms Stott. — Gendric von Ehrenheim ifrån Stralsund, log. i huset N:o 8 wid Hölländare gatan. — Auditeur Grippeberg ifrån Finland, log. i huset N:o 113 wid Lilla Nygatan. — Kämman Lund ifrån Linköping, log. på Källaren Peljonen. — Pruis. Inspectoren Ahlfstedt ifrån Merse bor i Diermans hus wid Tullport gatan. — Muscult. Ebenius log. i huset N:o 70 wid Packartoret. — Magister Rudolph ifrån Leipzig, log. i huset N:o 64 wid Drottng. — Fältjägers Gesällen Hallengren, ifrån Norige, log. i huset N:o 37 wid Hummelgårds gatan.

I Stockholm äro ifrån den 23 Octobr. till den 30 dito föddet: 12 Gäffebarn, 10 Flickbarn, Wigde 26 Par, samt degrajne 22 gamla Personer, och 16 Varn. (o) utmärker at ingen Födteckning ifrån den Förelamlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Slag, 1 Drunknad, 4 af Alderdom, 5 af Hettisig suta, 1 i Varnsdöd, 4 af Lungrot, 3 af Bröstsula, 2 af Gräsa. De 16 Varnen äro döde: 2 af Lärande suta, 8 af Slag, 2 af Bröstsula, 1 af Koppot, 1 af Lungrot, 2 af Hettisig suta.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Fabriqueuten i Söderhamn Hedenbergs Hustru. — Stråddare Gesällen Johan Nyman. — 1 Varn. — (St. Clara) Gardis Söldaten Anders Lindgrens Enta 90 år gl. — 3 Varn. — (St. Jacob) Gällgiutaren Johan Christian Reiff. — Sämhamalaren Tobias Fernmans Enta 80 år gl. — Rutkin Westergrens Enta. — (Kärrhö.) (o) (Tyska Förl.) Siden-Fabriqueuten Johan Wendictus Widat. — Mr. Johan Jacob Treutlin 67 år gl. — 2 Varn. — (St. Maria) Vagaren Joachim Silanders Enta. — Lämmer-Gesällen Anders Lindstedt 75 år gl. — Timmerman Olof Sundbergs Hustru 61 år gl. — 4 Varn. — (Catharina) Volkbindaren Johan Gottsmans Hustru. — (Kongsholmen) (o) (Ladugårsländ.) Snickarin Johan Holmström 84 år gl. — 3 Varn. — (St. Olof) Linvärmare Gesällen Anders Foréman. — Timmerman Anders Lundgren. — Diurgårds Brandwackaren Jöns Carlberg. — 2 Varn. — (St. Johannes) Skomakaren Jonas Nisberg. — (Barnhuset) Skomakaren Hindrich Lilbergs Hustru. — Murgesällen Eric Ahmans Hustru. — (Skepph.) (o) (Dauviks Förl.) Öfverkiörare Entan Anna Kollmiter 74 år gl. — 1 Varn. (Läsewårdste Regt.) (o) (Sabbatsbergs Kattigbus.) Skofickaren Petter Dyrström 69 år gl. — Entan Margareta Hultman 74 år gl.

Utskällige Fungisörelser.

Äf en liten Gofte är afskänkt i Stråddaren Brantsells namn uti en Vod på Köpman gatan och huset N:o 188 söliande perzedlar 3/4 och en hirdedelis en swart eiclerat Sammet, 4 alnar swart Ule-Sattin, 1 och en half alm swart Klädes Sargs, 1 hirdedelis alm swart läst, 4 och en half alm bred Parkum, 1 alm swart Kläde och 1 alm stof Kansas, som bemålte Brantselt ej tillhanda kommit. Fördenskul om någöo samma perzedlar kan til råttta skaffa, göve för rättwisan, och gifwe det tillkänna på förenämde ställe, då des redelighet med tacklampit och årtäniga skal försöplnas.

En flitig person, som utom de lärda Språken, äfwen förfår Fransiskan och Tyiskan; Åkundar Condition; underrättelse derom fås på Södermaln och Horns gatan hos Kryddlämaren Wisbeck 2 trappor upp.

Åkundas här i Staden en stickelig och besteddlig Hushållerska; Den dertill finner sig bugad, kan sig anmäla uti huset N:o 134 på Daggen's gatan.

På Nyströms och Stolpes Förlag, kommer nu i Swensk Översättning af tryckas Sal. Doct. J. J. Rambachs Predikningar eller Postiga, kallad: GUDS Råd om Människornas Sallighet. De som äro kunnare af denna Sal. Mannens Skrifter, lära icke utan högsta skäl, säga na sig derbjwert, at detta vackra och uppbyggeliga Arbetet, nu äfwen kommer på vårt moders-mål at genom trycket utgifwas. Pränumeration emottages därpå i Volkådan uti nya Rådhuset med 21 Dal. R:mt, hvilket pris är ganska lindrigt, så i afseende på Papperets och alla andra tillbehörs owant. ogerhet, som detta Wärfets widlöfthet. Och som man ej dristar sig at göra upslagan större än Pränumeranternas antal kan gifwa anledning til; ty armodas därmed hwar och en, som är bugad för detta vackra och uppbyggeliga Wärf, at därpå pränumerera med 21 Dal. R:mt. Innan Medio Decembris, efter då med aftryckningen skal göras början; och hoppas man med GUDS hjälp hafwa hela Wärfet färdigt innan 1762 års slut, eller och för, om möjligt är. Desutan loswas äfwen vackert Papper, samt rent och vackert Tryck, med en helt ny och til den ändan nyt. införfärfwen Cicero stll. Öron Wärfet blifwit färdigt, försäljes icke något af de så öfwertryckte Exempelaren under 25 Dal. R:mt. Pränumeranternas Namn, som behaga bidraga til denna uppbyggeliga samt kostsamma Vokens utgifwande, skola äfwen blifwa tryckte framst uti Voken. Innehållet, såsom det af Sal. Doct. Rambach hells är iörfattadt, samt äfwen kommer framst uti Voken, och hwaraf hwar och en kan se den redigeth och ordning, som den Sal. Författaren brukat och följt här, utelämnas för intet til dem, som den samma Åkunda, uti förberede Volkåda, hwarest Pränumeration emottages.

Silles - Strump - Fabriqwaren And. Jng. Sangberg, är nu flyttad til St. Clark norra Krykogata, boendes i hörnet af gamla Kongeholms brogatan, tharest nya Silles - strumpor till wärfas, samt gamla twättas och omlärgas.

Om någon hafwer at affända något til Göttheborg, ärnar Skepparen And. Thoreou i början af nästa wecka dit afgå med des Jagt, hwarem närmare underrättelse fås hos Skeps-Clare-raren Zell.

Som en af Måntmästaren Johan Pose uti Lovisa utgifwen Affignation den 15 Septembr. 1761 på Volkhållaren i Kongl. Stats - Contore / Peter Wodin, för 1264 Dal. R:mt, är uti Bref til Rendticht Lyure. Götter iöfkommen; Allt är wärdet samma Anwifning allmänneligen ejteeryst, och til des kraft och wärkan härigenom öddad, emedan ågaren deribere redan är på allt sin bitafning

Uti Kryddboden wid Jerntorget och Apotheket Engelen uti huset N:o 44, finnes extra goda Salgurcor för billigt pris til löps.

I Kongl. Tryckerie: Voden finnes efterföljande Comedier och Tragedier: Swenska Sprått-bölen 3 dal. Draclet eller Gudafwäret 24 bre. Deucalion och Pyrrha 18 bre. Michel Jsparrig 1 dal. 16 bre. P. Judiseret eller den om sin lycka frestande Cavallieren 24 bre. Den a la Modiska Cavallieren 1 dal. 8 bre. Den Iskänlige Krlaren 30 bre. Goda Husfrurs seger 2 dal. 16 bre. Den Swartskuka 1 dal. 8 bre. De Turiska Enskarne 24 bre. Clafwe - bn 1 dal. 8 b. Förlorade Sonen 1 dal. 16 bre. Mödresplaken i indretet 24 bre. Ledfambetens Tempel 12 b. Sanningens Tempel 1 dal. 16 bre. Mammon 12 bre. Gudarnas Rådslag om Fruntimbret må fria hells 12 bre. Veskändiga Herdinnan 1 dal. 28 bre. Arlequin i Seralliten 24 bre. Amman 1 dal. Syrnir, eller den til hwas förwandlade Nympfen 16 bre. Atachne för sin förmåtenhet til Spindel förwandlad 1 dal. Menloshetens Tempel 12 bre. Hercules på flisewägen 12 bre. Melaguins Jägare - konst 12 bre. Trimurarne 1 dal. 16 bre. Brutus, eller Kärleken för Fädets neshlandet 1 dal. 28 bre. Le Eld, eller den om beder räfsande kärleken 1 dal. 16 bre. Regulus 1 dal. 16 bre. Les Graces eller Behagligheterne, af Hr. Saintfoix 30 bre. Mitridat 1 dal. 28 bre.

Derstädes finnes och et nått Calendarum Perpetuum med förguld ram och glas för 12 dal. kopparmynt.

Därsmåskådes säljes och Historiska Almanachen för tillkommande år 1762 a 1 dal. 8 bre. Contoires Almanacken för samma år a 18 bre stycket, och de ordinarie små Stockholms, Göttheborgs och Lunds Almanacker bästade, äfwen för 1762 a 9 bre kop:mt stycket.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Kongl. Maj:ts Nådige Instruction, hwarest Informatoren och Directoren uti Warne, myrste konstern i Stockholm, hafwer sig uti des Copla at tälta. Dat. then 19 Augusti 1761. Riksdags - Tid ningarne N:o 46 och 47.

Stockholms Sæloblad.

Tördagen den 7 Novemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Sælobladet No 44.)

Ju större en Planet synes, ju swagare
lus hafwer den samma.

Det är intet owant, utan genom årfarenhet, en både besant och besprft sal, at då en naturlig ting winner någon förmån på det ena sättet, mister den åter i något annat. Detta händer ofta i Mechaniken: ty om man uti en Machine, som skal lyfta någon tyngd, sätter många hjul, blås fuller Machinens kraft otroligt, i anseende til hjulens myckenhet, at den kan lyfta såveliga tyngder; men så mycket, denna Machine winner uti kraften, så mycket förlorar han i tiden: efter det kommer så mycket längre an på tiden, innan alla hjulen hunnit sin fullkomliga omgång och rörelse, och Machinen således kommer at göra sin tilbörtiliga wärkan. Detta ärfor den förträffliga Sicilianiska Mathematicus Archimedes: ty då Konungen i Sicilien lät bygga et ganske stort skepp, hwilket intet af många 1000 uphödade Soldater kunde skutas af stapeln, gjorde han en Machin hwilken war mächtig, at lyfta denna såveliga tyngden, men samma konstbyggnad måtte inrättas med många hjul och trissor, innan det föresatta ändamålet kunde erhållas. Nu kan wäl hwar och en af sig sielf sinna, at, då det ena hjulets rörelse dependet af det andras omgång, som alltid ske i en Machine, måste den konstbyggnaden föra hafwa fullgjordt sin rörelse, i hwilken finnes mindre antal af hjul och trissor, än den i hwilken äro flera. Som nu den förra Machine winnet något i tiden, at den förr avslower sin rörelse, men mister uti kraften, at den ej kan lyfta så stor tyngd; så winnet tveemot den senare i kraften, til större tyngders lyftande; men förlorat i tiden: ty den fordrar för sina många hjul och trissor flul, så mycket längre tid til sin fullkomliga omgång. På samma sätt tilgår et wid syneglas och Tuben. Man winnet wäl mycken förmån tveemot, at Tuben kan representera en Planet heller Flyttstjärna många tejer större, än hon wärligen är: ty derigenom kan man komma i så mycket

nogare årfarenhet, om dess byggnad, och delar, som sig eljest för obewäpnade ögon fördojla, äfwen som man genom et Microscop kan blifwa warse et tings aldreminsta delar. Men tveemot förloras mycket af stjernans klarhet. Desaken härtill är lätt at sinna, då man betraktar liusets natur. Ty som dess intensitet heller storke mycket aftager medelst dess utspjandande genom stora rum och distantier, i en wisi proportion, nemligen, som Quadrattablen af distanssen, heller in ratione duplicata distantiarum, såsom tillförene wid et och annat tillfälle är förmått; aftager det äfwen mycket genom refraction och afbrytning. Nu afbrytes det på twenne ställen uti Tuben, nemligen först uti det glasst, som är uti yttersta ändan af Tuben, och står emot sielfwa Objectet, på hwilket man ser, och sedan uti det Tubglasst, som är närmast in til ögat. Då äro somliga Tuber försedde med flera glas än twenne, hwarigenom et ting förestådes ännu större, men allwider ju mångfaldigare Solstrålarnas afbrytning är. Förfarenheten låter äfwen, at et Tubglas, som äro Segmenta af mindre spårer, afbryta strålarna mera, än de, hwilka äro segmenta af större. När nu et sådant Tubglas, som är segment af en mindre spår föreståder en stjärna, sker det under en större Diameter, och i följande deraf under större diwertåg, än et större glas; Men liuset är i bägge händelserna icke heller lika, äfwen som magnitudo apparens et är lika, utan det liuset som kommer ifrån en och samma Planet, då dess Magnitudo apparens, heller i Tuben förestälte storst, är större, måtte wara swagare, äga mindre intensitet, och mera wara omkingspridd, än så then i Tuben föreställes mindre: Ty i bägge händelserna kommer lika mycket lius ifrån stjernan; men diwertågen äro intet lika. Öfverfö kan hwar och en lätteligen se, at då diwertåget på stjernan är större, måtte liuset, som ifrån alla dess punkter kommer, mera utbreda sig, starkare afbrytas, och således swagare blifwa, än då det kommer från samma stjernas mindre förestälte diwertåg. Likaledes sker med glassgon: de föreställa wäl bokstafwen, som man ser mycket större, men intet är han så tydlig som då han för blåtta ögat förestådes: ty de strålar, som

Samma ifrån samma kolkaf, undergå, utom de afbrändingar, som se uti wår = Christall = och Glaswåtkorna i ågat, en dubbel refraction i glasågat, nemligen wid ingången i hemålte glas, och utgången ut det samma, derföre måste den kolkafens lins, som man med glasågat ser, wåra så mycket swagare, än den, som blåtta ågat ser, som den förres lins genom den dubbla refraction i glasågat af sin intensitet förlorat.

Planeterne och andra stjernor skina klarast, i den kallaste winternatt.

Förfarenheten läser, at alla stjernor, skinka aldrånäst i den stångaste löfden om winternätterna.

Orsaken här till synes löfden egentligen wåra, genom hwilken så wål de i lusten, sig uppehållande dunster till is sammansfusa, som ut de wår, som här på Jorden äro. Här nu dessa således tillfusa äro, reflectera de ifrån sig flera strålar, än så the flytande wåtkor äro. Ty man ser uppå en is, då wår i honom är flytande, ser han alltid mörkare ut, än så han med is är worden betäkt, i hwilken händelse han är mera hwit och skinande: emedan han då reflecterar och föder ifrån sig större antal af luftets strålar, hwilka han till större delen, då han flytande är, igenom sig släpper, utan at föda tilbaka. Den mycket berömda Doctor Boerhave har i förra delen af sin Chymie på åtskilliga ställen bewist, at et stycke is kan wid en wis skåning göra samma wårkan, som en wål polerad brånspegel, nemligen draga Gofstrålarne tillsammans uti en iwo heller brånpunkt. Således kan man anse et stycke is, såsom en wål polerad spegel. Nu wet man, at då en klar spegel sättes emot Solen eller et annat ljust, gifwer den et starkt medersken ifrån sig; derföre kan man och wånta det samma utaf isen. Bemänte Herr Doctor är åsven i den mening, at de i öfre lusten till is sammansfusa dunster, sola wåra lika som brånspeglar, hwilka wid en wis skåning emot Solen, sola draga de strålar tillsammans brån-

punkten, hwarigenom en otrolig beta förorsakas i den öfra lusten, som förorsakar till en del de starka åskedunder, som wi ofta så höra, hälft då de sammansfusa dunster på åtskilliga ställen få en sådan skåning, at strålarne i många brånpunkter kunna dragas tillsammans. Sunna nu de sammansfusa wår så mycket hvaraga till wårkans föröfande på et wist sätt, äro the ämnen tienliga till luftets starkare reflecterande. Widare bidrage och isen, hwarmed marken om wintern merendels är betäkt, mycket till den glantz, som stjernorna om winternätterna hwarwa. Snön har tillföre varit et flytande wår, som flera linsa strålar släkt igenom sig, än det ifrån sig reflecterat; men igenom löfden draga dessa wåttu = particklar blifwit satta i den skåning, at de föda ifrån sig långt flera strålar, än de släppa igenom sig, hwilket ämnen är orsaken thetill, at isen hwarer en så hwit och ljust färg. Gifliwa ljust = particklarne äro och wid den kalla wintertiden, af annan beskaffenhet, än sommaren; At den starka löfden som wid den öfra åsktiden är, blifwer lusten i mindre stråf sammanspackad, och således tätare och hårdare, hwaraf den blifwer satt i skånd, at starkare föda luft tillbaka, hwaraf det tyrtet mycket kan dependera; Ty ifrån en hårdare tropp ser alltid starkare reflection, än ifrån en mindre tät och solid, som af Mechaniquen är bekant. Som nu luft i större heller mindre forer röder wid ögnehinnan hos oss, kan det och starkare heller swagare och förefomma. At luftens tätet och des particklars nära sammanswår i till hwarannan, mycket hjälper till luftets styrka, skal wid et annat tillfälle bättre fram bewisas, då man kommer at wisa orsaken thetill, at om man står uppå et berg och nedan ifrån en dal böder et stycke låkas, är mållen alltid swagare, än om en står på et lågt rum, och observer der låkas på et berg. Som nu luft går igenom lusten och thepå åtskilligt sätt både restringeras och reflecteras, efter åtskilliga directioner, wårte det starkare reflecteras i en kall, tät och mera sammanspackad luft, än i en warm, och således starkare rödr wid wår ögnehinna, hwilket starkare rödrbrände kan förorsaka et starkare sken och glantz.

Meteorologiske Observationer.

Oa.	Kl. 8. f. m.			Kl. 2. e. m.			Kl. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wådl.	Bar.	Therm.	wind. wådl.	Bar.	Therm.	wind. wådl.
31 b	25:75	0.8.	W. - mult.	25:75	6.8.	O. - rågn.	25:75	6.8.	- rågn.
1	25:75	6.8.	S. - mult.	25:75	6.8.	SO. - mult.	25:77	7.8.	1 mult.
2	25:72	7.8.	W. - ström.	25:72	6.8.	W. - mult.	25:42	4.8.	- mult.
3	25:54	9.8.	N. - klart.	25:54	11.8.	N. - klart.	25:56	6.8.	1 klart.
4	25:63	7.8.	N. - mult.	25:54	10.8.	N. - mult.	25:54	7.8.	- rågn.
5	25:24	7.8.	S. - rågn.	25:24	7.8.	S. - rågn.	25:24	7.8.	1 rågn.
6	25:37	7.8.	SO. - mult.	25:46	8.8.	SO. - mult.	25:54	7.8.	- rågn.

D. 5 Gösta Nr. 11. 6 f. m.

ANNO 1761 d. 7 Novemb.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Sällande Resande äro nyligen ankomne,

Cornel Engströma från Östergötland, log. i huset N:o 58 wid Drottningegatan. — Hof-
Dwartermäst. von Borning från Estland, log. i huset N:o 55 wid Carluans makare ga-
tan. — Profes. Eberlein från Södermanland, log. i huset N:o 5 wid Stufen. — Com-
missionens Landtmät. Sablman och Cancellisten Sablman från Upsand, log. i huset N:o 32 wid
St. Clara Norra Kyrkogata. — Håradshöfdingen Dahl från Gese, log. hos Hofrätts-Camer-
areren Dahl, och Landt-Secretetaren Engmarck från Gese, log. på Källaren 3 Tunnot. —
Höfver Nordensfelt från Wästmanland, log. i huset N:o 10 wid St. Clara östra Kyrkogata.
— Escadrons Prästen Lagerlöf, log. på Gumling Caffebud. — Cronologden Wickman från
Söderhamn, log. i huset N:o 15 wid stora Badhuswä gatan å Södermalin. — Luffnar Fer-
nitz från Gese, log. hos Pinwäfware Alderman Orda. — Rådman Northun från Sabla,
log. hos Tobaks-Fabr. Norstedin wid Slågård's gatan. — Rådman Emmerts från Streng-
näs, log. i huset N:o 210 wid Beswärs gatan. — Swarfware G:sfälden Woberg från Gurland,
log. i huset N:o 33 wid St. Clara norra Kyrkogata.

I Stockholm äro från den 30 Octobr. til den 6 Novembr. födde: 30 Gåfdebarn, 30
Blidebarn, Wigde 40 Par, samt begrafne 19 gamla Personer, och 48 Barn. (o) Ut-
märker at ingen Födteckning från den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Slag, 7 af Lungjot, 4 af Hetsigsfuka, 2 af Ål-
derdom, 3 af Wattusot, 1 af Bröstsjukan, 1 af Kläpa. De 48 Barnen äro döde: 1 af Lå-
rande sifka, 6 af Dangiswen sifka, 2 af Hetsigsfuka, 25 af Slag, 7 af Koppor, 3 af
Bröstsjukan, 2 Dödfödde, 2 af Wattusot.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Großhandlaren Anthon Holsten 62 år gl. — Handelsmannen Eric Koos.
— 1 Barn. — (St. Clara) 5 Barn. — (St. Jacob) 1 Barn. — (Ridareh.)
1 Barn. — (Tylks Förel.) 1 Barn. — (St. Maria) Tobaks Spinnaren Olof Lunds
Enka 83 år gl. — Ammiralitet's Lieutenanten Thomas Molltor. — 5 Barn.
(Catharina) Skattare drängen Gustaf Winge. — Enkan Rebecca Lindberg. — Gatswä-
ren Carl Durborgs Hustru. — Nutsgefästen Eric Sundberg 62 år gl. — Hustru Magda-
lena Broman 90 år gl. — 16 Barn. — (Kongsholmen) Enkan Maria Weelman 81
år gl. — Enkan Anna Holm 99 år gl. — Gåsen Johan Lindberg. — Gåsen Petter
Kobm. — 4 Barn. — (Ladugårslund) Gisttidparen Mattis Bröman 60 år gl. —
Finnerman Anders Sjöberg. — Muraren Olof Westman. 5 Barn. — (St. Olof)
Jungfru Anna Greta Hultind. — 5 Barn. — (St. Johannes) Lieutenants Enkan Mar-
garita Elöman 65 år gl. — Enkan Elsa Kullbom 68 år gl. — 4 Barn. — (Barn-
huset) (o) (Skepsk.) (o) (Danviks Förel.) (o) (Sabbatsbergs Gattigbud.)

Utskällige Fungiorer.

Uti huset N:o 104 på Slågård's gatan mitt emot Swenska Storskolan, finnes nyligen in-
kommen Capiar til föds.

Ätturvas en stekelig person, som och kan Tofka, til sållskap; underrättelse derom sås hos
Cantoren Herman i Catharina.

Hos Guel Wurgman uti huset N:o 150 i Alla brinken nedan iör Löpmangatan, finnes til
föds extra god Citronsaft i Bouteiller, sin mitolja i flaskor, dlett spanst Cnus, vertabel Eng-
gelsk Caedus Tobak som är mycket lätt at rösa, Balsam Turbi och Lörnings, samt Gratia
Pröbarum eller Sälls droppar af rålla slaget från Hartem.

Hos Läderhandlaren Job. Scheller på höfverget, finnes til föds en spetslig Wagn, som kan
brukas så til Stats- som Resewagn, samt derut hörige lädersedlar med medlags biffag iör
billigt pris.

För Högskolan i Scara äro följande Monteteks-Försäkrings-Scolar förkomne nemligen;
N:o 14947 på 57 Monteteks. N:o 15159 på 11 dito. N:o 20152 på 477 dito. — Och emellan

486
 Högskolan i Almqvists Högskola. Ständens Contoir till Inlösen förbudet; så begäres, att om någon kan om detta Seclar underrättelse meddela, han hos Hospitals Directionen den samma besöka.

En liten gulagtig windthund med megingd bälteband och lås, fodrat med rött kläde, och ägarens namn, är förkommen, den som den samma uphittat, och återfår till ägaren, som hos på Dörr-långgatan och Källaren Stiernan, skal vederligen förkyllas.

Hos N. Wessberg wold stora Korkobrinken, finnes till försäkring fönsterglas i rutor, 12, 12 och en halv och 13 tum höga, samt alla 10 tum breda, och uti listor med 200 rutor i hwarsa.

Utsållna rättas ägarens böcker, är antingen genom lån eller på annat sätt, afsondrat, ett band, af Östherborgs Detas Bibel, tryckt på postpapper 1752 hos Georg Lange. Denna Delen som är borta, innehåller alla Propheternas och de Apocryphiska böckerna, samt hela Nya Testamentet, bundna i fransk marmoresat band, med äkta försäkring på bladen, ryggen och på pennarna omkring lanternan. Namnet Biblia står på röd, och andra bandet på grön botn. Den som har denna halwa Bibel och gifwer det tillkännan i St. Olofs Capellans hus, skal antingen få tillhandla sig det första bandet, eller mot nödgigt betalning, aflämnas det andra, och desutan vederligen wedergåas för sin edelighet.

Utsållna Fredags eller den 30 Octobr. är för en helig Man förelorad en Tackbok, hwaruti låg en Pränumerations Sedel på en Fri Swenskt N:o 194 och arket N:o 34, uti samma bok låg ett band af Silswes med rött fyllt; den som om denna bok någon underrättelse hafwer gifwe det tillkännan hos Kloakaren i Ladugårdslandet, der besvär skal wäl förkyllas.

Hos Direct. Calvius är till salu insatte följande Böcker; Histoire de France par Velly, 8 Tom. 60 Dal. Histoire du bas Empire par le Beau 4 Tom. 30 Dal. Hela Samlingen af Ciceros Brev på Latin med fransk öfversättning och Noter i 12 band 84 Dal. Lettres de Pléne i 3 band 24 Dal. Lettres de Fabrice sur le séjour de Charles 12, a Vender 12 Dal. Deuvres de Jean Racine med fopt: st. 3 band 30 Dal. Histoire de la Santé par Markensie 15 Dal. Mort D' Abel par Gesner 4 Dal. Les Amours de Carite 2 Dal. Sulzers Grundriss afte Wisenschaffen 6 Dal. Swenska Bibliorbetets 2:dra, 3:die och 4:de Del 27 Dal. Grænit Engelska Lexikon 24 Dal. Dito Engelska Ålterman och Färdberede 9 Dal. Brockmaas om Noerdöpnings Dden 1:sta och 2:dra Höfket 6 Dal. Drottning Christinas Arbeten 1. Del. 4 Dal. Fri Swenskt 1, Del, och Pränumeration på 2:dra Delen 12 Dal.

Novemb. Månads TAXA.

Swaresker följande Persedlar försållas i Stockholm, Anno 1761. R:mt

Bredd till ett bre R:mt bbr tvåga.	En Tunna Dito	17: 16
Hwettebröd med mildt bakat i och i fiend. Lod.	Et Fat Swagdh	14: —
Dito utan mildt bakat i och i halft Lod.	En Tunna Dito	11: 16
Strådt Rågbröd 3 och i halft Lod.	En Tunna Ölsdh	2: 4
Dito östrådt bröd 3 Lod.	R:mt	
Et Fat Dubbelt dh	En Kanna godt Dubbelt dh	1 dal. 8 öre.
Dito En Tunna	En Kanna Enkelt dh	18
Et Fat Enkelt dh	En Kanna godt Swag dh	8
	En Kanna Öst Midl	28

Inkommande Spannemåls prisen hafwa näst. Månad warit: Hwete 51. 47. 30. dal. Råg 37. 32. 28. dal. Malt 34. dal. Korn 37. 32. 30. dal. Blandföd 28. 24. dal. Håra 26. 23. dal. Öster 66. 50. 42. dal.

Uti Kongl. Tryckeriet säljes och Historiska Almanacken för tillkommande år 1762 a 1 dal. 8 öre. Contoirs Almanacken för samma år a 18 öre stycket, och de ordinarie små Stockholms, Östherborgs och Lunds Almanacker häftade, äfwen för 1762 a 9 öre Kop:mt stycken. Derstädes finnes och ett nått Calendarium Perpetuum med förguld ram och glas för 12 dal. Kopparmynt.

Uti Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags-Lidningen N:o 48.

Någre Anmärkningar, wid en uppläsa af trycket utkommen Skrift, kallad Utdrag af Företags-läsningar, angående den i Swea Rike upkomne Wäxel-Coursen, till des besaffenhets, orsaker och påföljder. Säljes till 18 öre Kopparmynt Exemplaret.

Stockholms Heloblad.

Tördagen den 14 Novemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No 45.)

Om Planeten Mercurius.

Bländ alla Planeter, finner man at Planeten Mercurius, är Solen aldrånärast, sommandis aldrån 28 grader utifrån henne.

Utskåren är följande, at Planeten Mercurius omkring Solen, hwars oåtsärliga Camerat han är, fullbordar sin omgång på 87 dagar, 23 timar och 16 minuter. Men at han på sin omgång omkring sin egen axel, har man ännu intet genom anstälte Observationer, kunnat komma i ånsjånhet, äfwen som icke heller ännu är bekant, om Saturnus den samma motum vertiginis påfver. Ty för Mercurij nära belägenhet till Solen, hwilken aldrån är mer än 28 grader, uti des största afstånd ifrån henne, utan som öftast, många grader mindre; och i följe deraf, för des starka ljus, hde man ännu intet kunnat blifwa warst i honom några fläckar, såsom i Mars, Jupiter och Venus, af hwilka fläckars omkifvelse, syntt till en tid, och sedermera bortwarande, Astronomi hafwa slutit, at Jupiter wänder sig omkring sin axel på 9 timar 56 minuter, Mars på 24 timar 30 minuter, och Venus på 24 timar, äfwen som Jorden. Likafödes hafwa Astronomi här in till icke kunnat blifwa warst några fläckar i Saturno, för des aflågenhet ifrån vår Jord, hwilken hure stor den är, kan lätteligen deraf slutas, at vår Jord är efter observationer och uträknningar 12,000,000 Swenska mil belägen ifrån Solen, och Saturnus, som är långt högre än Solen, är längre ifrån Solen, än vår Jord är ifrån demålste Sol belägen, 102,456,000 sådane mil. Daw som för denna Planetens wida aflågenhet ifrån Jorden, inga fläckar i honom kunna obserueras; hafwa icke heller Astronomi ännu funnit sig i stånd, at kunna tillägga denna Planeten någon motum vertiginis, samt utskåta någon tid, innom hwilken den borde se. Ty denna förelstens determinerande härdröret egenteligen af de obseruerade fläckars förändring, så

wäl som Centrifugal krafften, genom hwilken man kommit i fullkomlig wisshet om den motum vertiginis, som Jorden påfver. Men som bägge de dessa Planeter Mercurius och Saturnus, i andra stycken, äro lika de öfriga Planeterna, är ock sannolikt, det de bägge äfwen på en wis tid wända sig omkring sin axel. Hwad Mercurius elsk angår, är han jente Venus af den Planet Classen som fallas de nedrigare, så wida de bägge i sin omgång omkring Solen, äro henne närmare än Jorden; hter emot Mars, Jupiter och Saturnus, äro alltid längre ifrån Solen, än Jorden, och fallas hter för de öfre Planeter. Denna Planeten påfver äfwen samma Phases och figurer, wid des åtsärliga skänning emot Solen, som Månan och Venus, så at han undertiden synes med fullt ljus, sedan tager han åter at, så at han synes kantig eller spissig såsom Månan, näst för och efter Opståndningen, sedan synes han ock skindom Dimidatus eller half och så vidare; hwaraf man sluta kan, det han är en mörk kropp, äfwen som Jorden och Månan, med hwilka han ock utswelagligt kommer hwerens uti hwaras moterion och byggnaden, fast des nära belägenhet till Solen hindrar, at Astro nomi ej kunnat i honom några fläckar obseruera, såsom i Månan. Daw som det är sanningen likt, at Mercurius påfver äfwen sin motum vertiginis, är hteremot owiss, anslagen han innan några timar, såsom Mars och Jupiter wänder sig omkring sin axel, heller ock, om han, äfwen som Månan, under sin motum Periodiska omgång omkring Jorden, under samma Periodiska omgång omkring Solen, gör allenast en wändning på sin axel. För öfrigt läte ock så materien, uti denna Planeten wara tätare och hårdare, än i de öfriga Planeterna: Ty Herr Derham i sin Astro. Theologie pag. 96. säger: „At fastheten af hwar och en Planet förhåller sig efter proportionen af des aflågenhet ifrån Solen, som man i vår tid, sig utan grund föreställer, så at de Planeter, hwilka äro närmare Solen, såsom Venus och Mercurius, äro också i proportion af tiorde och fastare wäsende än de, som äro längre ifrån den samma, såsom Jupiter och Saturnus.“ Orsaken här till synes denna wara, at

i de Planeter, som äro närmare Solen är starkare utdunstning, för den starkare värmans skull, af deras flytande och mjuka delar, hvarigenom de solida och fasta, så mycket närmare komma at packas tillsammans, äfwen som en lerklump blifwer allt hårdare, ju mera af des wärnaktiga delar utdunstas.

Om Mercurius som wid sin gång emellan Solen och Jorden synes som en svart fläck i Solen.

Fast än Mercurius går på ömse sidor ej långt ifrån Solen, och är merendels i hennes ljusa strålar fördoold, blifwer man likväl under stundom, när han kommer mit emellan henne och Jorden, warse det han då visar sig, som en liten svart fläck emot Solen.

Före den nära belägenhet: Skul, som Mercurius hafwer in til Solen, ifrån hwilken han i sin första digression aldrig kommer öfwer 28 grader, men gifwer sig alltid des emellan henne närmare, stundom på den ena, och en annan tid på den andra sidan om henne; så sker at han ofta 3 a 4 gångor om året måste passera emellan oss och Solen. Wore nu hans Drifita heller omgångs bahn kring Solen den samma, heller i samma plan med Jordens, den Solen synes flytta sig uti, så skulle Mercurius alla sådana gångor, som nämdes, komma directt emellan Solen och Jorden; men som hemälte Drifiter äro nog snedt emot hwarandra inclinerade, så händer, at Mercurius wid sit passerande ifrån Öst til Väster, då den ena sidan om Solen, går antingen Öfver heller ned Norr om denne förbi, och allenast wiha tider kommer mit fram för henne, heller exact emellan oss och Solen, då nemligen, när Solen går i heller när in wid hans Drifita noder, dereft han nemligen

Mercurius, har sin väg genom Ecliptican. Nu som Mercurius, äfwen som Månan, är en i sig steln mörk kropp, som hafwer allt sit lius ifrån Solen, och skulle derför wiha of samma uphörd som Månan, ther han samt wore synlig, nemligen, allt efter des olika ställning emot Solen, och des strålar olika reflexion til Jorden; Så följer, at et sådant nära sammanträde emellan Solen och oss här på Jorden, så ban nästa wänder sin mörka sida emot oss, (såsom den uplyste är alltid wänd emot Solen) förefasakar wår Jordes Åboer et slags, fast än af de minste, dock märkwärdigste Solens förändrelser, i det han äfwen som Månan betager of Solens strålar, och wänder ifrån of det lius, som ifrån henne på sig faller, at han således synes såsom en liten svart fläck på heller fram för Solen flytta sig ifrån och til den ledin heller wädersreflek, som tilldörne nämdes, lika som Månans ifrån Solen afwände sida, under en Solens förändrelse, synes stundom för of såsom en svart fläcka, som hafwer en rund figur, och ifrån Väst til Öster fluter sig fram för Solen, samt henne på en liten tid betäcker.

Om Jupiters och Saturni Bi: Planeter heller så kallade Drabanter.

En Italiensk Astronomus af namn Galileo Galilei har ungefär för 120 år sedan, då Telescopiet och Synnglas, heller som de gemenligen kallas Tubor, blifwit til fullkomlighed updracte, armärkt, det bägge Planeterna Jupiter och Saturnus hafwa hwartera sina Bi: Planeter, som kände gå omkring dem, och det på en wisk tid lika som Månan går omkring Jorden, at hwilka Saturnus har 5, och Jupiter 4, som elst kallats Saturni och Jupiters Drabanter, efter de alltid söha sin Hufwud: Planet lika som Drabanterna sin Konung.

Meteorologiske Observationer.

No.	Kl. 8. f. m.			Kl. 2. e. m.			Kl. 9. e. m.		
	Bar.	Therm.	wind. wädl.	Bar.	Therm.	wind. wädl.	Bar.	Therm.	wind. wädl.
7	25:63	7. d.	O. - multil.	25:63	7. d.	O. 1 multil.	25:66	5. d.	1 rågn.
8	25:66	7. d.	S. - rågn.	25:64	6. d.	S. 1 rågn.	25:64	5. d.	1 multil.
9	25:64	7. d.	S. - multil.	25:64	6. d.	S. - multil.	25:60	5. d.	1 multil.
10	25:60	5. d.	SO. - multil.	25:60	5. d.	SO. 1 rågn.	25:52	4. d.	1 rågn.
11	25:44	1. d.	O. 1 multil.	25:40	2. d.	O. 1 rågn.	25:31	3. d.	- rågn.
12	25: 1	3. d.	SO. 1 rågn.	25: 0	5. d.	SO. - multil.	25: 0	6. d.	1 multil.
13	24:73	6. d.	SO. - rågn.	25: 0	7. d.	SO. - rågn.	25:20	4. d.	- rågn.

D. 12 Sulkimåne N. o. t. m.

ANNO 1761 d. 14 Novemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga äfverrättelser.

Söljande Resande äro nyligen ankomne.

Major Hjerpa, från Pomeen, log. i huset N:o 99 wid Stora Smidgatan. — Barock Carl Cedercantz, log. i huset N:o 62 wid Skomakare gatan. — Advocat Riscalen Wadstvedt från Wermeland, log. i huset N:o 98 wid Svarthangatan. — Amir. Riscalen Brock och Volkhållaren Malmström, log. i Reines hus wid Riddmangatan. — Fält-Wer Göble från Lwija, och Commis. Casel från Österrådland, log. på Pöllaren Riddarehuset. — Riddman Roloff från Riga, log. på Pöllaren Pelican. — Tyska Riddman Benewal, log. i huset N:o 38 wid Riddare Hans gatan. — Riddman Nordstedt från Sappia, log. i huset N:o 112 wid Lilla Noggatan. — Handelsmän Westholm och Abigren från Westerbö log. i huset N:o 42 wid Drottningegatan. — Handelsman Kahlbrecht från Wendau log. i huset N:o 17 wid Stora Badstufwu gatan å Södermalm. — Kätlingmäst. Gesällen Wärren, log. i huset N:o 5 wid gamla Munklägersgatan. — Enkan Margareta Dlofs dotter från Fahlb Län, log. i huset N:o 37 wid Storkyrkogatan.

I Stockholm äro ifrån den 6 Novembr. til den 13 dito födde: 20 Gåfdebarn, 19 Gillebarn, 27 Par Wigde, samt dregarne 20 gamla Personer och 23 Barn. (0) Utmärker at ingen Födeträning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 7 af Hettigsiula, 1 af Andetappa, 3 af Lungot, 1 af Colique, 2 af Dangifwen siula, 2 af Wattufot, 1 af Fräcka, 2 af Alderdom, 1 af Tandrande siula. De 23 Barnen äro döde: 3 Dangifwen siula, 10 af Slag, 2 af Lärken, 4 af Hettigsiula, 3 af Wrdstjuka, 1 af Blodfötning.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Pigan Anna Larsdotter. — 1 Barn. — (St. Clara) Jungfru Catharina Charlotta Gad. — Bergsman Christoffer Risbergs Enka 73 år gl. — Fattighus Karlén Håkan Sombreg 60 år gl. — (St. Jacob) — (Ridareh.) — (Tyllus Körl.) — (St. Maria) Skoflikaren Eric Ströms hustru. — Enkan Margareta Wenle. — Pigan Greta. — Enkan Stina Humla. — 3 Barn. — Catharina) Zimmermans Enkan Ingrid Wafsbom. — 5 Barn. — (Kongsholmen) Plickan Stina Hagberg. — 2 Barn. — (Ladugårsländ.) Zimmerman Hans Wendelin. — 3 Barn. — (St. Olof) Jungfru Majja Lundberg. — Kfensmeds Gesällen Wärten Norberg. — Stomas Enkan Christina Meijer. — 1 Barn. — (St. Johannes) Jungfru Märta Palmér. — Enkan Susanna Pettersson 81 år gl. — 3 Barn. — (Barnhuset) 1 Barn. — (Skensh.) — (Danvikskörl.) Drängen Gustaf Wockman. — Gåfen Isaac Moskrom. — 3 Barn. — (Sabbatsbergs Kattigshus.) Slepparen Johan Womán. — Pigan Christina Andersdotter 64 år gl.

Äfverkillige Kungörelser.

Hos Carl Burgman uti huset N:o 150 i Lilla brinken nedan för Skomangatan, finnes till köps extra god Citronsast i Bouteljer, sin matossa i flaskor, blekt spanst Snus, veritabel Engelsk Cardus Tobak som är mycket lätt at röka, Borsam Butyl och Lösnings, samt Gratia Probatum eller Tilly droppar af rätta slaget från Haerlem.

Som de under den 11 Decemb. förelidit År 1760 genom Trycket afsmånt kundgjorde Woblags Reglor uti den så kallade Luna Veras-Bolags Plan, uti 2dra Art. 2. §. innehålla, at då Bolaget til hålften är samlat, skall allmän sammankomst i Stockholm til wsh dag i Awisorne en Månad förut kundgjöras; altså, och emedan öfwer hålften Lottagare sig redan insunnit, så är til fullgjörande af denne Art. dagen til denne förfste sammankomst utsatt til den 23 Novemb. nästkommande klock. 3 efter Middagen uti så kallade Cortmanste Huset på Riddmangatan, som är hörnhuset af Riddmans- och Skårgårds-Gatorne, 2ne trappor up, därest Inredningen af detta Bolag har des Logement, så at i händelse någre flere dugade Interfenter wllja des förinnan sig anmäla, så igenkännes Ågaren å nyhånnde ställe; därjämte återtas den information som förut i Wrekobladet N:o 39 finnes införd, at för detta Bolag åstundas til köps

någon nära till Dierfion och Stårgården belägen fast Egendom, wære sig Hållse: Skatte- eller Krono, som har anseelig Skog, godr Strömfall och nära till Eibn belägen Hornn eller Lastage-Plats. Slude och någon weta at ange en dylik belägenhet på någon Krono Anmånning härre Strömfall och Lastage-Plats nära till Dierfion finnes, ty på Gårdsbruk, Himmeln och Uppgnad gördes minsta reflection, så kan en hugad Säljare till en sådan belägen Egendom wänna skickligt nöje, och Nogiwaren till lika Krono Lögenhet vederlig Recompence, enät the anten Personligen eller genom Correspondence på Stockholm anmäla sig directe hos Vergs-Rådet Adolph Ehrstjernin.

Twenne Stenhus belägne i Staden wid Stårgårds gatan, gent emot Stor: Scholan, under No: 104, äro till salu, med dertill höriga fria Tomter och Gårdsrum, hwåtsda Kållare, 2:ne Stall, hwardera för 3 hästar, samt Wagnsrum och brunn på Gården, jemte twenne Blykistor till regnwatns samlande; Och som dese på 10 åhr ifrån åhr 1758 på nytt assecurerade Stenhus med deras Gårdsrum äro af den belägenhet, at de kunna tillås; Så äger den som dertill är hugad, fridhet, at tillhandla sig, antingen edera eller ock bägge tillsammans, efter behag; närmare underrettelse årbådes hos Mållaren Clas Fred. Kållan.

Håll. Lördags som wår den 7 Novembr. blef wid Riddarehus torget, middagstiden bortkommen en liten svart lurtwig, så kallad Tuttelhund, eller Fransöf Warbet, med et litet hwitt skagg under bakån, långa bron, kort Swantz, baswandens omkring halsen en liten låder rem med följa tillspänd; den som denna hund uphittat eller till råttta skaffa kan, och hos Cassilotaren Lindrobt återlämnat, skal sör sit omat hederligen förskyllas.

Håll. Torisdags afton som wår den 12 hujus, blef uti Woffhus Farslugen på golfwet af en Goss uphittat en Laffbet, hwaruti låg penningar, Brev med flere Documenter; Den som dertill är rättre ägare, kan sig anmäla hos Rådshöns Alderman Widrek på Wåskerslångagatan.

En skickelig och beskedlig yngling om 18 åhr, som wäl kan räkna och skrifa, öfwar at blifwa antagen såsom Betjent hos någon Rådman eller Grofhandlare; underrättelse derom, sås på Caffehuset hos Madame Lafont, straxt wid Jerntorget och norra Banco gränden.

Om någon skickelig yngling af 16 eller 17 åhr, skundat sei öning uti skrifwande och räkande, med mera som till lärdom och underwifning tiena kan, anmäles det uti huset No: 159 på Gødtgatan i hörnet af Högbergsgatan.

Skundas till förs Fingelbord, Furuskåp och Wordbänk med boordskifwa, hwilket kan tillåna gifwas uti huset No: 159 på Gødtgatan i hörnet af Högbergsgatan.

För en fattig Anta äro följande persedlar bortskulne nemligen. 3 st. Silfwerssedlar, en märkt med bokstäfwerne A. E. W. B. De andra märkte med J. M. M. A. E. M. Dito en Silfwer Swampdosa, föräppl innan och utan märkt med A. E. W. B. Dito et par Silfwers Mans fospännan märkte med J. M. M. Den rättshäniga menniska som härom någon underrettelse så kan, göre så wäl och gifwe det tillkänna uti huset No: 25 wid Jerntorget, då des omat skal vederligen förskyllas.

Uti huset No: 116 på lilla nygatan 3 troppor up, finnes till förs godt hwet:midt uti halswa och belå spiltkan, samt et partie oberedda Curka kallskinn för billigt pris.

Till deras tiensf som i Upsala skunda Nya Swenska Mercurius, gifwes tillkänna: At Prænumerationens Sedlar, jemte så mycket som af denna Månads: Skrift hwilks utkommit, nu kan emot 9 Dal. R:mt årbådas hos Factoren Allenius på Wollstrykeriet i Upsala, hwarest äfwen med 26 Dal. R:mt kan Prænumerationen på Nambacks GUDS Råd om Menniskornas Salighet.

At Trycket är utkommit: Koet och enjaldig Anwifning at med lättbet känna de Ledit af Skuld: eller Swägerskap, innom hwilka, dels efter GUDS Ord, dels ock desutom efter Sweriges Lag är förbudit ingå Akerenskap, och säljes i Wollådan uti Nya Rådhuset, med tilbörigt kopparsick, för 28 öre R:mt.

At Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Förteckning på Kongl. Placater, Resolutioner, Föresordningar och Påbud samt andee Publiscque Handlingar, som äro igenom Trycket utgångne år 1760. Hwarjemte följer en uppsats på Worgmästare och Råds i Stockholm på ofwännande är utgiene tryckt Publicationer.

Kongl. Stotts Cancelliets förnyade Kungödelse, angående Upphandling af bit till Staden inkommande Spännemål, Mått, Gron och Aeter. Dat. iden 9 Novembr. 1761.

Några Sanningar med theof följande Slutsatser, edrande Medicinal-Wärkets förbättring. Säljes till 8 öre Kopparsmont Exemplaret.

Riksdags: Tidningen. No: 49.

Stockholms Belöblad.

Fördagen den 21 Novemb. 1761.

Lärda Saker, och Kän.

(Se Belöbladet No 46.)

Slutet om Jupiters och Saturni De-
Planeter heller så kallade
Drabanter.

Den lärda holländska Mathematicus Chris-
tian Hugenius, har för 60 år sedan,
och omförd den namnkunniga Franska
Astronomus Job. Dominic. Cassini, vid på-
50 års sedan, fullkomligen upräkt för den lär-
da världen antalet af dessa Jupiters och Sa-
turni De-Planeter, af hvilka Galilæus de
första upräkte, och blifwa skundom kallade Ju-
piters och Saturni Drabanter, skundom åter
deras Månar: emedan de hafwa sin omgång
omkring Hufvud-Planeterna, lika som Må-
nan omkring vår Jordo. Det är märkvärdigt,
at den Allwisa Skaparen, har tillagot Jor-
den allenast en Måna heller Drabant; men vid
dessa Hufvud-Planeter har han förordnat flera,
hvar till Han wisserligen haft sina wigtiga
orsaker, så wida Han ingen ting gör utan full-
giltig grund. Ly då man besinner, det Pla-
neterna Jupiter och Saturnus äro 1000 gån-
gor större än Jorden, såsom i första Annmär-
ningen wistes, är icke heller under, at GUD
omkring dem har förordnat flera Månar, då
Han gifwit Jorden allenast en. Det är af de
Lärdaste Mathematiciens wedertagit, at de kro-
ppar, som hafwa sin omgångs krets omkring en
annan, alltid mid sin tunga grabitera och lika
som tynda emot den samma, omkring hwilken
de gå. Som nu Månan har sin omgång om-
kring Jorden, grabiterar han under samma sin

omgång emot henne; men på det innet han
medelst sin gravitation, måtte fogarna henne ut-
tur sit log och påhåning, har den Allwisa Skap-
aren aldrig brist uti en behöfelig uphåll, samt
Månan ifrån Jorden; emedan denna vis gra-
vitationis aftager i en viss proportion efter af-
stånheten, sedan har Han äfwen gjort Må-
nan många resor mindre än Jorden, så at hon
medelst sin storlek, kan någorlunda båda jäm-
wigten emot den allte Månans tunga och gravi-
tation. Hwaraf man klarligen sluta kan, at i
ansende till den storlek, som GUD har tillagot
Jorden, i jämförelse emot Jupiter och Saturnus,
kan Jorden för samma gravitation skal,
innet hafwa flera Månar omkring sig, utan at
blifwa turbad yr sin orbita och påhåning, i an-
seende till Solen. För denna orsaken skal wisa
äfwen de nyare Mathematici, det Solen såsom
den allra största kroppen i detta vårt Planets-
System, är i denna Systems medelpunkt, och
at de andra kropparne, som äro Hufvud-Pla-
neter, hafwa sina Debitas omkring henne, så-
som hwilken medelst sin ofantliga storlek, alle-
na kan båda jämnwigten emot alla de öfriga
Planet- kropparnas tryckning emot hennes
kropp, hwar till ee finna, det Jorden är för lit-
ten och swag, at stå emot Solens och ee öfriga
gam Himmelska kropparnas starka gravitation,
om hon stude (såsom af de öfrige planetas)
wara i werldens medelpunkt, och de öfriga
kroppar hafwa sina omgångs kretsar omkring
henne. Som nu Jupiter är så många gånger
större än Jorden, är icke heller orimligt, det
GUD har tillordnat honom 4 Månar heller
Drabanter; emedan han medelst samma sin stor-
lek wäl förmoder alla öfras tryckning emot sig.

Följande är insändt.

Genom förbörning af Riksdalrar och Caroliner, hafwa Pöntagare af blatta penningelön lidit
mer än andra Rikets inwånare, hwarom wår widstående Herr Rånberg sig skulunda yt-
trar, uti des Kammar- och Skattläggnings-wärk, sidan 86: En ämbetslön, som i Carl den
11:tes tid sattes til 500 Daler R:mt, war då lika som en lön af 100 specie Riksdalrar, allden-
skund Riksdalren, som några år tillförne war slagen til 19 och en half Mark, gälde då 5 Dä-
ler. När Dalerkallet stök, såsom Riksdalren gället 15 Daler, så är lönen til två tredjedelar för-
mindrad, så wäl i ansende til penningens tall, som wäprensas värde; hwaraf följer, at lö-

Den såeda Herr Verham i sin Astro-Theolo-
gic pag. 125. anförer äfwen en annan orsak
här til, då han säger: „ Jupiters afhänghet
„ ifrån Solen räknas 343,000,000 Kongelika
„ mil vidare, än Jordens ifrån Solen, och för-
„ densul är Solens liud och värma hos den-
„ na Planeten 27 gånger swagare, än hos of-
„ samt Solens Diameter i Jupiter 5 gånger
„ mindre, än den för ofvnes. När wi nu
„ derwid öfwerwägte, huru ofanteilig stor des-
„ krops circumferencen är, nemligen efter
„ Hugenii uträkning 405 gånger större, än Jor-
„ dens, huru förskräckeligen stora stek skulle ic-
„ ke ar honom ligga öde, och under et djupt
„ mideler, om ej medel och anfall dermot wo-
„ ro gjord. Det första medel är, at Jupiter
„ så ofta vänder sig emkring sin egen axel,
„ och som han gör detta innom mindre, än 10
„ timars tid, så ser deraf, at hvad på liu-
„ sets och wärmas grad och kraft beröf, blir
„ igenom des ofta återkomit igen rätt. Det
„ andra medel är, at antalet ar Månarna em-
„ kring Jupiter begynner sig större: emedan som
„ förberödet är, honom 4 stycken upwackro, då
„ wi, som ho närmare Solen, hafwem ofsenast
„ en Måna omkring of. Som nu Månen
„ har omkring ifrån sin wißa omlopps tid,
„ nemligen 27 dagar och 8 timar, til sin periodi-
„ ska omgång, wäcker til des han kommer åter til
„ det rum, der han förra gången gick ifrån en
„ fixstjärna, och twenne dagar samt 5 timar åter-
„ till, til den synodiska rörelsen, at han åter din-
„ ner up Solen, och kommer med denne i Con-
„ junction efter Conjunction wäcker upståndningen
„ näst ibrut 5 hwaru äfwen des Jupiter's Må-
„ nar, på en wiß tid, hwar och en sin bestånda

omgång kring honom. Och är denna omgån-
gen på samma sätt of den Allwise Skaparen
inrättat, som Planeternas omgång omkring So-
len, så at de som benne närmast äro, behöfwa
mindre tid til sit omlopp, och de, som längre
ifrån benne äro, behöfwa en längre periodisk
tid, såsom Saturnus och Jupiter, of hwilla
den förra tillbringar hela 30 åhren, och den se-
nare 12, insom de fullboreat sin omlopps krets,
i det skälet at Mars behöfwer ofsenast 2 öde,
och Jorden 1. Men Venus 7 en half, och Mer-
curius ofsenast 3 Månader. Den Drabanten,
som är närmast Jupiter, går en gång, omkring
honom på en dag 18 en half timar; den an-
dra på 3 och et halst dygn; den tredje på en
wecka, och den fjerde på 17 dagar, hwilken st-
ter aldradögst up. Och emedan en så stor åter-
skifnad är ut den tredje och fjerde Drabantens
omlopps tid nemligen 10 dagar, der likwäl
emellan den tredje och andra äro ofsenast 4
dagaras åtskillnad, wälja någre Astronomi sluta,
at emellan den tredje och fjerde, skal en annan
Satellit wära, fast den ej ännu blifwit up-
läckt, så at Jupiter på det sättet, har så
många upwacktare som Saturnus, til hwilken
gissning de taga grund af den likhet, som är emel-
lan Jupiters och Saturni Drabant i rörelsen
och distansen ifrån sina Kujwad-Planeter. Goff
några grund och orsak har man at påstå före, det
wid Saturnus, emellan de två yttersta des Sa-
telliters, en önska, för sit swaga wärdessen outdökt
sådan Vitöpare har sit tillhåll; emedan ofskiten
på beröfde Satellit res distoncer ifrån Saturnus, i
använde til der 4 res och de andra mera inåt,
jemte den periodiska tidens åtskillnad, är långt före-
re, än den som med Jupiters bplaneter sig bfinnet.

nen är i sig self icke större än 33 och en half Risödal, som likwäl borde för myntets walbe-
tion skal i allmänna rörelsen wära 1500 Daler. En wärdigheten nu är dubbelt större än då,
är samma lön i anseende til behöfwe icke mera betydande än 16 och trekedels Risödal,
och således är lönen til jemfetteljar förwogad. Wärdigheten är, at Ambetsmännens hjerta wärd-
då med 5 gånger större kraft stesade, at löna igen winning framför det allmännes wäl, och at
de Physiska nödortit ene stida 5 gånger starkare emot de Moraliska Nöddigbeterna, nu än i förra
tiden; hwilket dock ej kan ursäcka öfwermåden, men bör med des mera i stertanka sökas at
undantödas och förbyggas til under skäres wärdad och undjäring. At detta ses ed, at
penning-löntagare borde lindras wid Bemålningar och beskattningar. Den 7 Septembr. 1761.
M. Panajus.

Meteorologiske Observationer.

No.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind	wädl.	Bar.	Therm.	wind	wädl.	Bar.	Therm.	wind	wädl.
14 b	25:35	3.ö.	N.	1 mult.	25:35	5.ö.	N.	1 mult.	25:23	7.ö.		- mult.
15 c	25:20	4.ö.	O.	- mult.	25:15	5.ö.	O.	1 mult.	24:05	4.ö.		1 rågn.
16 d	24:78	7.ö.	S.	- rågn.	24:75	7.ö.	S.	- rågn.	24:75	5.ö.		1 rågn.
17 e	24:92	7.ö.	S.	- ström.	24:92	8.ö.	S.	1 mult.	25:1	7.ö.		- rågn.
18 f	25:5	5.ö.	W.	1 ström.	25:12	5.ö.	W.	1 mult.	25:16	6.ö.		- rågn.
19 g	25:21	1.ö.	W.	1 flart.	25:47	2.ö.	NW.	1 flart.	25:0	5.ö.		- rågn.
20 h	25:14	4.ö.	W.	1 mult.	25:48	4.ö.	W.	1 mult.	25:48	5.ö.		1 rågn.

D. 19 Sista Aw. H. 6 f. m.

ANNO 1761 d. 21 Novemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Sölsande Resande äro nyligen ankomne.

Major Nordenadler, log. på Malmens Källare. — Capit. Svedenskierna, log. i huset N:o 42 wid Smedjegatan. — Brufs-Patron Leonhard Uggla, log. i huset N:o 98 wid Svartmangaf n. — Brufs-Patron Carl Uggla, log. i huset N:o 124 wid Skårgårdsgatan. — Rytmäst. Denschild, och Lieutenant Drn Widlo log. i huset N:o 64 wid Lilla Wattugården. — Lieutenant Lisse ifrån Wästergötland, Franke Handelsmännen Fogz och Dubois ifrån Geneve, log. i Hamiltonska huset. — Sergeant Lundenkierna, Jendric Videnberg, Cornet Matt och Dag, samt Sergeanten von Erdmsen, log. i huset N:o 62 wid Smedjegatan. — Under-Djuc. Brandtula ifrån Wlsby, log. hos Comiter. Schenck wid Arstärre gårdn. — Provincial Schwäffr Höf, log. i huset N:o 54 wid Norrlandsgatan. — Kroddskäm. Berg och Guldm. Lemon ifrån Upsala log. i huset N:o 36 wid Grytglutare gårdn. — Handelsm. Frenzell ifrån Saren, log. i huset N:o 20 wid Drottninge gatan. — Tyfka Handelsman Stahr log. i huset N:o 38 wid Veridarebans gatan. — Deallsten Thouron ifrån Hamburg, log. i huset N:o 5 wid Drängjunc. — Inspect. Vouckman ifrån Sködeborg, log. i huset N:o 15 wid Grytglutare backen. — Hr. Carl Kamberg, log. i huset N:o 59 wid Cornhamn. — Studenten Grisanowski ifrån Leinfis, log. på Källaren Welle can. — Studenten Salenius ifrån Femland, log. i Skomat. Wiggstedts hus wid Smala gårdn.

I Stockholm äro ifrån den 13 Novembr. till den 20 dito födde: 10 Gåddarn, 18 Kllskedarn, 25 Par Wigde, samt begravne 24 gamla Personer och 19 Barn. ( ) Utmärker at ingen Förteckning ifrån den Församling'n intommit.

De gamle Personer äro dödde: 2 af Läkande sula, 1 af Alderdom, 1 af Dangiwen sula, 1 af Kallbrand, 4 i Varnshödd, 2 af Lungiot, 2 af Hettisigisula, 4 af Vredisula, 1 af Fråsa, 1 af Mantande sula, 1 af Iwinsot, 2 af Wattungset, 2 af Slag. De 19 Barnen äro dödde: 5 af Vredisula, 1 af Hettisigisula, 10 af Slag, 2 af Lärsten, 1 af Halsisula.

Mannen på de dödde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Wofhåparen Johan Wall 71 år gl. — Skreddaren Hemming Norman 62 år gl. — Jungfru Anna Christina Berg. — (St. Clara) Freden Hedwig Eleonora Hauswölff. — Kuffen Anders Öbbergs Hustru. — 3 Barn. — (St. Jacob) ( ) (Ridsren.) ( ) (Tykskörl.) — (St. Maria) Timmerman Eric Wahlströms Hustru. — Tobaks Spinnaren Nils Warboms Hustru. — Drängen Olof Ryberg. — 2 Barn. — (Catharina) Klomafare Gissling Johan Marius. — Spinmöst rinnan Maria Wihberg 90 år gl. — Jernbåren Johan Polm. — Jernbåren Samuel Carlström 72 år gl. — Pigan Ula Lindberg. — Pigan Greta Erik's dotter. — Diwertstare Gissling Johan Edberga. — 4 Barn. — (Kongsholmen.) ( ) (Ladugårsländ.) Coopwärdse Capstain Johan Nordbergs Hustru. — Wackmästaren Anders Gredbergs Hustru. — 4 Barn — (St. Olof) Skomakaren Anders Lundgrens Hustru. — Sidmans Hustrun Greta Erskötter Lind 81 år gl. — Sadet Fabriqwaren Anton Wigman. — (St. Johannes) Jungfru Greta Ahlgren. — Erkan Catharina Lund. — (Barnhuset) Enfan Belta Birman 69 år gl. — Barnhus såken Nils Enquist. — (Skepsb.) ( ) (Dackes körl.) ( ) (Sabbatsb. g. Gattigb.)

Utskillige Fångiörelser.

Om någon stickelig yngling af 16 eller 17 åre, skundat frö öning uti skrifwande och räkande, med mera som til lärdom och underw sning tiend kan, anmäles det uti kulet N:o 159 på Sköldgatan i bōrnet an Ödbergsgatan.

Twenne Stenhus belägne i Staden wid Skårgårdsgatan, gent emot Esor-Skolan, under N:o 104, äro til salu, med dertill ödriga fria Tomter och Gårdarum, hwallfda Källrar, 2-ne Stall, hwardera för 3 hästar, samt Waagstrum och brunn på Gå den, jemte twanne Wä-

Åffor til rågnvatns samlande; Och som deſt på 10 Åhr ifrån Åhr 1758 på nytt Åfſette uttråde Sterbhus med deras Gårdsrum åro af den belågenhet, at de funna ſiljås; Så åger den ſom dertill år bugad, frihet, at tilhandla ſig, antingen edera eller ock bägge tillſammans, efter be-
lag; närmare underrettelſe århållas hos Måtlåren Eloſ Fred. Ålfſå.

3 Segerdahl's Boklöda finnes följande Böcker: Dannemarks och Norrges Diconomiſka Ma-
gazin på Danſka 5 del. in 4:to 54 dal. Wolleri's Cyfuma Mitharb. 4. delar 2:ne band.
21 dal. och 16 bre. Bentzeli's Repetilio Theologica m. m. Diet. Claſ. 5 dal. Swenſka Bibliote-
ket 4 delar inbunden 60 dal. Ewica och Göttha Chriſtina Konunga Sagor 8:vo a 24 bre.

De ſom weta ſig haſwa några omlöſa Panter qwarſtående uti off. Wågaren J. Ålanders
Sterbhus, eller cheſt, eller förſkrifning, wåra något ſkyldigt, behogade aldreſidſt innom en Må-
nad a dato, ſina panter uti Sterbhuset inlöſa och förſkrifningar Inſtra, i annor håndeſte förſa-
res Lagl. med Panterne och Sterbhusets Debitorer urſåkra, at med dem jämwäl Lagligen
handhawes. De ſom haſwa några oliqwidrade Räkningar med ſamma Sterbhus, tåckes jäm-
wäl innom ofwånånnde tid, med ſina Räkningar ſig inſtåna och dem edeligen beſtyrka, om ſå
påfordras; emedan ſamtal. Interſentenerne tänka ſtrida til ſtyndſamt ſlut med Sterbhuset, och
inga fordringar, under hwad namn de ock wåra månre, bliſwa ertre förſkrifne tid, af Sterbhu-
set accepterade och godtgiorre.

En wäl Conditionerad Wagn år til ſalu hos Måtlåre: Ånkan Haverſars; ſom bor i Liſa
Wattugården på norremalm.

Uti Riddarehus: Zifſkals Contoitet, år förleden Fördag den 14 Novembr. jemte et Exemplar
af Wapenboken, inbunden franſkt band och förtydla i tanterna, er Conſoludt förtyglade angelågna
Decuminter och Handlingar förkomne; Den ſom derom kan låmna någon underrettelſe, be-
hogade ſådant hos Riddarehus: Wackmåſtåren tillkåna gifwa, ſkolandes i ſåd ſamma Handlingar
kunna åkerås, både angifwaren och den ſom dem til ſig tagit, bliſwa förtegat, om ſå åſundas,
ſamt den redlighet, ſom härmed wiſes, bliſwa telönt med 150 Daler R:mt.

Med Stepparen Ånd. Swenſon Appelberg ifrån Hamburg, år inkommit ſint Lüneburger
Salt, ſom förſäljes hos Job. Chriſt. Willich, bornde uti Oldenburgs hus mit emot Ko:gl.
Stallet.

För några dagar ſedan, år för råtta ågaren bortkommen, en Jagtbynda af åſtegrå fårg,
med ſwarta flåckar, ſkubbig ſwants och gloſbgon; Den ſom den ſamma kan ſkaffa til råtta, gif-
we det tillkåna i Jernboden på Norremalm's torg och Fredsgatu hörnet, deſ omal ſkal bedre-
gen förkyllas.

3 Boklödan wid Riddarehuſtorget, åro följand: Böcker til löps: Cyfneri Ericſon 24 Dal.
Wita Medicorum German. 5 Dal. Koſſens beſchr. åber Religionen det Welt mit kuſt. 5 Dal.
Reſtelii beſkrifning öfwer Ålget 2 delar med kop:ſt. 27 Dal. Wåſmenande Patriotin 10 Daler.
Nehrman's hela Wærl 90 Dal. Serenii Engeliſka Ericſon ſt. b. 33 Dal. Fiervogels åſbandl. om
Medailler 18 Dal. Hoffmans Medicin 9 band 65 Dal. Koydeli's förnuſts åningar 15 Dal. Koſ-
ſens Anatomie 14 Del. Dito Collegium i Medicin 9 Dal. Xenells flöretande Sverige 5 Daler.

Uti Kongl. Tryckerie Woden år inſatt Et Exemplar Samling af Kongl. Wret, Stadgar
och Förordningar 11. angående Sweriges Åltes Commerce, Politik och Diconomie ifrån År
1727, gjord af Hete Cancellie Rådet Ånd. Ånt. von Stietzman, alla ſora åttril's utkomne
Tomer inbundne complete på ſkrifpapper för 114 dal. Kop:mt. Likaledes Et Exemplar af alla
Åltsdagars och Mådens beſlut, förſåkringar, Reſolutioner på Ståndens beſwår, 11. ſamlade
på Hr. Cancellie Rådet och Riddaren Ånd. Ånt. v. Stietzman åll ifrån 1721 inbun. 11 i 3 Tomer
in 4:to på ſkrifpapper och den ſjerde eller Wibanget likaledes inbunden, men tryckt på Tryckpapp-
per. Koſta alla 4 Tomerne 100 dal. Kop:mt.

På ſamma ſtälle finnes 2:ne i Weſterås nyligen af Trycket utkomne Tractater nemligen: 1:to.
Prof af Greeters Witterhet, genom åpweråttningar ifrån Chriſtlan af några Luciani ſinrika
Satyriska ſkrifter in 8:vo 1 dal 16 bre. 2:to, Hwad nytt förur åi ſedt, år en Samling af ått-
tiga forta breſer och tankar wid mångfåldiga åmnen, in 4:to 1 dal. 8 bre Kop:mt.

Dårfamåſtådes ſålljes Hiſtoriska Almanachen för tillkommande År 1762 a 1 dal. 8
bre. Contoits Almanachen för ſamma År a 18 bre ſtycket, och de ordinarie ſmå Stockholms,
Götheborgs och Lunds Almanacher påſtade, åſwenn för 1762 a 9 bre Kop:mt ſtycket.

Åf Kongl. Tryckeriet år utkommit:

Kongl. Maj:ts Måttige Förordning, angående Stads-Majorers deltagande i Årmeens Pen-
ſions Caſſa. Dat then 13 Octobr. 1761.

Beſkrifning om Siberiſke Årtes-Tråns åns, åttſel och nytta. Exemplaret ſålljes för 5:ra
bre Kopparmynt.

Åltsdag's Tidningen N:o 50. Och ſom nu ſollnaden utgifwes af de första 50 num-
rer af deſe Tidningar; Ålſå gifwes tillkåna at til de näſtållande et liſa antal nummer
nemligen til och med N: 100, emottages uti Kongl. Tryckerie Woden 150 dal. Kop:mt
Prånnumerat, lika ſom til de första 50 nummer ſkedde.

Stockholms Heloblad.

Tördagen den 28 Novemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Helobladet No 47.)

Att fläckarnas uti Jupiters Drabant, sy-
nas uti sielfwa Sufwud planeten.

Deſa eſwannämde Jupiters Drabant, eller ſmå Planeter, ſom gå omkring honom, ſomma undertiden at gå emellan honom och wåra ögon, då den ſom ſäldeſt går förbi Jupiter, bliwer för of öpnlig: emedan han uti Sufwud = Planetens ſtrålar och lius bliwer förborgad; men de fläckar, ſom uti ſomma Di = Planet finnes, ſynas uti Sufwud = Planeten Jupiter, ſika ſom de uti honom ſuto.

Att uti Planeten Jupiter finnes fläckar, ſom äga mindre lius, än de öfriga deſe delar, hafwa Aftronomi genom goda Tubor, långt för detta obſerverat, och igenom deſa fläckars noga annmärkte rörelſning ifrån den ena till den andra brådden, kommit i beſtämnet, det Jupiter innom 9 timar och 36 minuter kaper ſin motum vettiginiſ, därer wänder ſig en gång omkring ſin egen axel. Men Herr Maraldi ob-

ſerverette Anno 1707 den 6 Martij genom en Tub af 34 tols längd, den 4de Jupiters Drabant, då han gick fram för Jupiter, och ſåg under det ſamma, en midel fläck gå öfwer hela Jupiters of tilwände ſida. Så snart Drabant i förſwan, ſåg man denna fläcken på den Öſtra brådden af Jupiter, och ſå snart fläcken tog ſit ofſted ifrån Jupiters wåſtra brådde, ſod Drabantem jemte honom, och ſyntes äfwen i wåſter. Man kan ſå mycket mindre twiſla därom, at denna fläcken egentligen hörde till Drabantem, och intet bde räknas ibland de fläckar, ſom ordnades finnas i Jupiter, ſem han hade juſt enahanda gång med ſielfwa Drabantem, förbi Jupiter, men ſom intet öfwerrens med Jupiters fläckar uti tiden, på hvilken de tillſta med Jupiters yttre och of närmare föll äfwen gå ifrån det Öſtra till Wåſtra wäderſtreket. Dylika flera Aftronomiſte obſervationer anföret Herr Hof = Rådet Wolf uti ſina Vernünftigen Gedanken Von der Wirkungen der Natur. Cap. 4. S. 246. pag. 220. ſig. Som nu deſa Drabantem hafwa enahanda beſtaffendet med Wåſten, hvilken kallas Jordens Drabant, måſte de äfwen ſom han undergå förändreſſer, då de ſomma at ſirepla igenom Jupiters flugga, beſte

Följande är inſändt.

Min Herr.

Sanledning af Min Herres Niſiwilſe, har jag, af rättſaffens nit och wåtmilja för det allmänna, härmed welat lämna en tydelig beſtefning på hwad ſätt ſoll, utan ſwedſande och till matjordens deſto bättre beſparing, må kunna med förman beſes, ſamt ſå wäl löna beſwäret, at ſwedlande derwid icke på minſka ſätt förliknas kan.

At det förſökt jag närl. höſt gjorde, och i Inriks Tidningen No 23 finnes inſördt, giſwer mig nu den afbärgade Rågen alderdomſteligſte bildning, i det jag efter 3:ne ſtrufna ſierdingars utſäde, fick 14 rågade ſierdingar ten Råg, till allt utſende, ſom den wackraſte Waſa = Råg, och hvilken jag dels på ſamma ſtälle och dels annorſtades åter utſädt, hwars Råghrodd är rätt hårlig, och wida öfwerträffar annan hemwärt utſädd Råg: Halmen efter ſamma Råg är 3 och en half aln lång och ganska grof: Axen wore långa och tjocka.

När Råg nedbugges till lohning eller andra förändreſſer, så bde ej ſidre epndre ſållas, än högt 60 a 80 ſamma i qvadrat, och måſte alltid emellan hwarje ſall lämnas ſkogholmar, ſom allenaſt, efter utblädning, nyttias till byggnings wärke, och af hwars frön det afbuggna ſandet kan bliwa beſäat: Och ſom förſäkernheten wiſar, at på de fläſka ſtällen gå långt om, innan unga träplantor uppkomma, af orſak at träfrön ej lättligen ſamma ned i matjorden för

då Jupiter står mit emellan dem och Solen, och de stå i en Diometral Opposition emot hvarandra; Äfven som Månan uti sin Opposition kommer att skrifa genom Jordfluggan, antingen med större eller mindre del af dess kropp, hwarestre förmodtelien blir större eller mindre. Och måste dessa Drabantier, i synnerhet de trene som sitta Jupiter närmast i alla sina Oppositioner, och alltså ofta undergå sådana förändringar, efter de på så kort tid, som tillförene anses för, hafwa sin omgång omkring Jupiter = Planeten, theremot wår Måne ej för, än på 29 en half dagar fullbordat sin Synodiska omgång omkring Jorden; och derwid åtföljande orsaker äro, som hindra, at intet banwid alla sina oppositioner eller Syllin kommer at lida förändringar, hwilka redan wid Beträffelserna om Månan andragne äro, och ibland dem förnämligast Månans sneda gång och afwikande ifrån Ecliptica eller Solens väg. På samma sätt finner man i dessa Jupiters Drabantier en liten afwiknings rörelse, i det allsamman uti sin egen bahn (som lukar sig ifrån Jovis orbita och Ecliptican) fortskrifa, och flytta sig först til den ena, och sedan åter tillbaka emot den andra Polen af Jupiter;

warandes denna declinationen, såsom den berömlige Herr Cahini efter 12 åhriga Observationer funnit, att större och större, efter som Drabantien är längre afstånde ifrån Jupiter = Planeten. Således är den första och närmaste Drabantens största afwikande alltså en tredjedel af Jupiters halwa Diameter, den andra något mindre än sin tredjedel af hela hans Diameter, den tredje något mera än sin tredjedel af Jovis Diameter; men den fjärde eller yttersta Drabantens synliga declination går en tredjedel af halwa Diametern öfver Jupiters Pol. Annu vidare är wid dessa Drabanters declinationer något märkwärdigt, näml. at tiden, på hwilken de uppehålla sig i sina omlopp, all som de komma närmare til, eller längre ifrån någondera af Jupiters Polen, är nu längre nu kortare: ty på sådant sätt tagt somliga sin väg emot den ena Polen, då de antra i det samma komma närmare den andra gent emot ständigt, och då den ena uppehåller sig längre tid, wid den Polen, kan den andra af dessa Drabantier wara kortare tid wid den andra Polen; hwartom samt hwad nytta denna deras declination och omvärflog i en långsamare och kortare rörelse wid Jupiters Polen, hafwa wårde, kan widhöftigare läsas Herr Derhams Astro = Chronolog, pag. 62 et 128.

llang, grön, röf, haeris och moga nr. ut. som det förhindrar; ty bör den flogen som nedfallas, fallas wäl tillsammans, och årtimstone et år ligga oqwisfad, på det qwisfarna, med sin röda, må förtaga anförde binder för trärdens sående; Men skulle, när weden är qwisfad och af-förd, befinnas, at fallands jorden ej blifwit nog rödt, då är bäst jämka qwisfen iamt öfver hela fallandet, och låta den ligga ännu et år, hwarestre den grofwa hemidres och nyttas til wedbrand; ty om den blir liggande i flogen, så förhindras detaf både flog och gräswarden; och den som har godt föråd på flog, kan göra sådan qwis tillsammans i stora hopar, hwartigenom den genom förutning kan bli tjenlig til gödning af återjorden.

Enär et fall, på anförde sätt blifwit stått, så kan landet om hösten besås med god åter-Måg, eller om wården med korn, bland- eller basra, all som jordemånen til sin godhet, bögte eller lågte belägenhet, för waterns aflopp och dess sluttning, emot eller ifrån solen, finnes mer eller mindre tjenlig til: Efter jänningen skal såden ganska wäl nedbarlas, med de wagnlige eller brukeliga wårktygen, som fallas gräffor, så at såden kommer ned i matjorden, och får rota sig, hwarestre man säkert wid fördeliden finner, at dess mdda, medis GUDS wålsignelse, blifwer tillfälligen bitale med såd och halm, och låter det sig wäl göra, at 2:ne år efter hwatanoan beså en sådan jord, då den icke är för mycket mager; ty andra året får jorden åter någon gödning af den små qwisfen, bare och lbf, samt den affuene Sådes-flubben, som tillika med såden nedbarlas i jorden.

Den stora och margfälliga nytta, som i allmänhet följer på förskrefne husbåldning, enär den rätt handhawes, låter tiden bäst utwisa.

Emedertid torde denne ofuafömlige befriskning och början af dess utöfning, gifwa hwar god Landhusbåldare anledning at tänka på förbåtning, af det som felar, och jag icke, efter min önskan, är i fullkomligt fränd upgifwa.

Har jag med denna korta befriskning kunnat göra Min Hæere nöje och det allmänna tjent, så skal sådant altid upmuntra mig til utforskand: af flera Råd uti Landhusbåldningen. Wiffrån den 28 Octobr. 1761.

ANNO 1761 d. 28 Novemb.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga efterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

No.	Sl. 8. f. m.				Sl. 2. e. m.				Sl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind	wädl.	Bar.	Therm.	wind	wädl.	Bar.	Therm.	wind	wädl.
21 d	25:20	6.d.	N.	1 mult.	25:8	6.d.	NW.	1 mult.	25:0	6.d.	-	rågn.
22 d	25:7	2.d.	NW.	1 mult.	25:10	2.d.	NW.	1 ström.	25:15	1.d.	1	flart.
23 d	25:15	1.u.	NW.	1 flart.	25:17	2.d.	NW.	1 flart.	25:25	2.d.	1	flart.
24 f	25:37	2.u.	NW.	- flart.	25:37	2.u.	NW.	- flart.	25:37	3.d.	-	flart.
25 d	25:27	1.d.	O.	- ind.	25:14	o.	N.	1 utwäd.	25:22	6.d.	2	flart.
26 d	25:32	10.u.	N.	1 flart.	25:40	8.u.	N.	1 flart.	25:42	8.u.	1	flart.
27 d	25:40	9.u.	NW.	1 flart.	25:37	8.u.	NW.	1 flart.	25:37	7.u.	1	flart.

D. 26 Nydäm H. 3 44. m

3 Stockholm äro istån den 20 Novembr. til den 27 dito födde: 22 Gåsedarn, 17 Glesedarn, 19 Par Widge, samt begärafne 25 gamla Personer och 22 Barn. (O) Utmärker at ingen Förteckning istån den Församlingen inkommit.

De gamla Personer äro döde: 6 af Mattuset, 5 af Lungot, 2 af Pittsigstuka, 1 af Sticksius, 1 af Alderdöm, 1 af Mattande stuka, 2 af Lormärel. 1 af Inwärtas stuka, 4 i Barnedöd, 1 af Präst, 1 af Brödsstuka. De 22 Barnen äro döde: 1 af Dångiswen stuka, 12 af Slag, 3 af Brödsstuka, 1 Drunknad, 2 af Magres af Kopper, 1 af Lättin.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Pruque-mofare Gesällen Peltter Bergman. — 1 Barn. — (St. Claara) Banco Commisarien Kreds Enka Fru, Anna Magdalena Silfverström 76 år gl. — 4 Barn. — (St. Jacob) Jungfru Elisabeth Charlotta Wafander. — Jungfru Anna Stina Berg. — Fransiska Bogaren Carl Baillard. — Jungfru Christina Möller 69 år gl. — 2 Barn. — (Ridareh.) Drängen Olof Pärson. — (Tysk Förl.) Wafforen Doctor Johan Jacob Leibnitz Enka 82 år gl. — Regiments Fäldskären Carl Fredrich Pfeiffer. — Pistol Smiden Johan Joachim Gredes Hustru. — 3 Barn. — (St. Maria) Handelsman Arwid Haselquists Hustru 60 år gl. — Garware Aldermannens Casper Widemans Enka 65 år gl. — 2 Barn. — (Catharina) Arbetskarlen Ewen Forsberg. — 6 Barn. — (Kongsholmen) Drängen Johan Ström. — Hustru Greta Stenja. — Torparen Jan Bengtson. — Gåsen Carl Magnus Gahn. — 1 Barn. — (Ladugårsländ.) Coopwaerdie Captain Johan Lhernströms Hustru. — Windragaten Carl Gills Hustru. — Målaren Carl Gerné Son Carl. — 1 Barn. — (St. Olof) Pigan Catharina Wahlberg. — Arbetskarlen Matts Forsmans Hustru. — Segelduktswäwaren Magnus Stensförs. — Drängen Lars Strömberg. — (St. Johannes) 2 Barn. — (Barnhuset) (O) (Skepsh.) 1 Barn. — (Danwicks Förl.) Enkan Catharina Tillman 72 år gl. — 1 Barn. — (Sabbatsbergs Fattighus.)

Utkillige Kungörelser.

Uti Nyströms et Stoltes Bostäda wid Riddarehus torgit, finnes följande Böcker till salu: Smedbergs Schibole 5 Dal. Nierns Chemia Physica 2 Dal. Öbrankens Edda 6 Dal. Le Nilson Parvenu, par macqueron 9 Dal. Curtius på Sw. 6 Dal. Gustaf 1. Hist. 1, 2 delen 36 Dal. Lelemaque på Engelska 10 Dal. G. Adolfs lewint af Mittag. En Vi der Bibel med stöna topf. 36 Dal. Sidlagen 5 Dal. Wogens Hushåden. 6 Dal. Ritsdages Tidningar af 1756. 12 Dal. Uppöila Evangelia. Josephi Judiska Historia 6 delar. Junf. Medicin Theoret. Practica. Schauplatz der Natur 3 delar. Heineci Gundan. Stiff Cullio Kraaks Engelsk. Gram. Weiderei Instit. Mathematica. Gerinii Engelsk. Dictionaire. 40 fl. lösa Land. Chartor. Nedermans Svenska Juris. Prudent. Crim. 15 Dal. Dito föreläs. öfwer Gist. och Arida Vall. 15

Dal. Dito Inled. til Sw. Proces Crim. 15 Dal. Dito Sw. Proc. Civillra 16 Dal. Tan-
kar öfver den Sw. Oeconomia 12 Dal. Stiern. Sveca och Sjöbå Höfvinge Minre 12 Dal.
Justitie Wärfet 42 Dal. Lacanders Swar på Dippels Itägor 10 Dal. Swerdtzgs Epistel
Postilla 10 Dal. Et hand med Sw. Comedier 10 Dal. R. Johan den 3:des Kjöbka 14 Dal.
Philadelpi upiäktta oråd i Sw. husbålen m. flere piere 10 Dal. Volkemats Genwäg til de
fdn. Sauer's Historia 6 Dal. Lettres de Mr. de Rabutin 6 T. 33 Dal. Les Memoire de M^{rs}
sire de Rabutin 10 Dal. Traite de L'Education des Enfans 12 Dal. Palmberg's Dretkrants
12 Dal. Barcelai Argemis 9 Dal. Lauseno und eine Kunde 2 diat 6 Dal. Leben und Taten
der König von Sweden Friedrich den 1. 9 Dal.

Sidst. Tisdags som war den 24 Novemb. är för en fattig hustru borttappat emellan Hof-
ländare gatan och hötorget, en Mans skjorta som icke war tyllt färdig gjord; den som den
samma upblittat, wille icke rättwisans skul gifwa det tillkänna i tegghoboden på Wåsterlångga-
tan, uti Kårfnären och Aldermannen Wibcks hus; då det om af skal förstökt warda.

Hos Wackmåsaren Lundgren som är boendes uti ästade Guldsmed Hennings hus wid nora-
bro och höret af Gyllenborgs gränd under N:o 158, entrappa up, sås underrättelse om en wäl
behållen Coupe: Wagn som är til salu.

Sedan höga Landshöfdinge Ambetet i Wåsterås under den 16 November uti de i Pänst
utgångne allmänna Publikationer, gifwit tillkänna, at Råd- och Handelsmännen Abrab. Nybberet
et Son därstädes som förteden Majt Månad, i ansende til då warande brist af Silles-
mynt, blifwit föranlåtna, utgifwa sina förföringor på 24 bre, 6 Mark och 3 Dal. Koppr:
nu onbållit om kundgörelse, at de, såsom ännu ute löpande Sedlar innom December Månads
slut wilia inlösa, och sedon ej fångte wara allmänbeten för riktigheten onswarige, så warder sås
dant härmedelst äfwen kundgjordt, i fall någon i landsortene skulle waga innehafwate af siffa
förföringor, de då samma innom utnämnd tid på Wåsterås til inlösen kunna öfwerlösa.

Uti hus N:o 139 på lilla nygatan, har natten emellan den 19 och 20 sidst. utur en winds-
glugg på gatan utblåst en drällduk af 2 bredder, hwardera af 4 alnars längd, märkt wid
inbudit namn M. W. 12. Den som denna duk til rätta kuffar, och i berörde hus tillän-
na gifwer, har för sig befwär en hederlig wedergåring at få wänka.

En del och en halfräkt Wagn är til salu i huset N:o 54 på Norelands gatan.
Et salu är en ny Stats: Wagn, ännu omålad, klöd inuti med gult tryckt Eng. Schagg
underrättelse derom sås på Södermalm och Hoens gatan hos Kryddkamaren Eksten uti Sid-
Capitainen Abströms hus, hvar Wagnen står at beses.

Äfundas en dräng, som kunde föra en wagn til Jönköping eller Werid emot hederlig we-
dergållning; underrättelse sås hos Guldsmeden Hofferberg på Wåsterlånggatan, strart wid Lyffa
Kryddkånten uti huset N:o 13.

De som wila sig bawja någon fordran hos Hons Excellence Riks:Rådet Grefwe Tessin, kunna
armåla sig i det Gr. H. Hefsenstein'ska huset, istån Måndagen den 7 til den 15 nästkommande
Decembriis.

Uti Kongl. Tryckeri:Woden såljes Matric: In bivet Swca Rites Ridder Skap och Adel, up-
på des bergatan wid 175: är Riksdag med Historiska och Genealogiska Anmärkingor utgijwen
af Hr. Cancellie Rådet och Riddaren And. Wint. v. Stiernman 2 tomer in 4:to tryckt på Post-
papper, hästade, 17 dal. Koppr:mt. Konung Gustaf Adolofs Lyffa Fäst: Låg 2:ne Delar
Trycke 1759 och 1761 i et band hästade 10 Dal. Boshållnings Låran i sort sätt och tydeligt by-
gges, af Cameracaren J. E. Löfnerman in Reg. 8:vo: 6 Dal. Lofsa af Legatibhmerne
istån 1. til Sjohuset samt Lofsa af Sjuns och Tangens til hwar grad och minut af Quas-
dranten, med all möjlig Accuratisse uplagde 1756 in 4:to 3 Dal. Doctor Lutheri Kyrko:Postilla
bunden i 2 band 60 dal. Wra:ds lilla hand:Postilla öfwer Evangelier och Epistlar in 12 i et
band 10 dal. 1 Exemplar utdrag af Grefwens och Riddarens Em. Tesauri Historia om de Götblife
och Congobardiska Konungars Regimete uti Itallen med 57 dese Herungars i Itallen in folio
gravrade porträtter, och 7 ironispier och Tullar samt 2 Land:Chartor, 1 band in folio 45
dal. Nya Newcastle eller Ni konsten, efter nyaste och bästa grundsatier i Regal 8:vo 4 Dal.
N. Duldii Nasjons Klög: och Örgelbrif öfwer sin olyckliga landeshycklighet in 8vo 3 dal. 24
bre. Historiska Almanachen för 1762 i Pappers band af allabanda järtgor med bref Laffor
a 2 dal. 8 bre. och i grönt Pergament a 3 dal. 16 bre. Contois Almanachen för 1762 a 18
bre, och af alla de ord. små Almanacher til 9 bre Koppr:mt tryckt.

På samma ställe finnes äfwen til Salu en sort blått Papper til köfers öfwerdragande wid
inbåstning för 54 dal. Riset eller 3 dal. Wofen, och en sort mindre samma art Papper til 33
dal. Riset eller 2 dal. wofen.

At Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags: Tidningen N:o 51.

Wålmente Tankar, erbrande Öpplyset och öfwerhöd.

Stockholms Selskoblads.

Fördagen den 5 Decemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Selskobladet No 48.)

Slutet, at släcka uti Jupiters Drabant-
ter, synas uti selswa Huswud planeten.

Skär man nu allt detta i noga öfverwä-
gande tager, finner man wäl, det wid
denna Planet-System äfwen kunna or-
saker wara, at ej dessa Drabantter, i synnerhet,
den som ifrån Jupiter är långst afståndende, wid
alla des oppositioner, uti Jupiters flugga lida
förändrelse, och at sådana de böjsta Drabant-
ters förändrelser ej alltid så lika länge påstå,
som deras, hvilka äro Huswud-Planetens när-
mare. Ty som Jupiter, så wäl som Jorden,
är en rund kropp, mindre än som Solen, lä-
ssar han äfwen en conisk eller lågel-lik flugga
ifrån sig, som de Optiska Grundfanningarne
lära; hwadan denna fluggan är större och tioc-
late närmast till Jupiter, men tager sedan
allt mer och mer utaf, så at den wid längre di-

stant ifrån honom blifwer spetsig, äfwen som
en fågla neder wid selswa Wafis eller grund-
linjen är vidare, men blifwer sedan allt spetsi-
gare. Hwarutaf följer, at de Drabantter, som
äro Jupiter närmast, och hafwa mindre decli-
nation ifrån des Orbita, ostare beta och bällne
insänkas i Huswud-Planetens flugga, och icke
länge tid skulle blifwa, än icke andra, som
ifrån Jupiter längre aflägs äro, så framt icke
deras snällare gång och rörelser häruti gjorde
någon ändring, änsånt de senare komma at gå
genom en mindre stellan eller afstånd uti
Jupiters mindre flugga, än de förra. Således
har den anberda händelsen, uti hwilken Dra-
bantens släkt synes på selswa Huswud-Pla-
neten Jupiter, ingen gemenskap med dessa Dra-
banters förändrelser, eller egentligen så kallas
de Immersioner och Emersioner genom Hus-
wud-Planetens flugga: ty det förra sker, till
Drabanterna äro of närmare än selswa Hus-
wud-Planetens, eller ett i deras Geocen-
triska Conjunction; men de senare tilldraga sig,

Följande är insändt:

Efter Selskobladet nu är i begrepp at roa of med Historia Coelestis, torde en älskare deraf så
begära uplysning i följande fråga:

Huru den uträkning, som uti et för någon tid sedan utkommit Compendium Physica,
är gjord öfwer Planet- Wägnernes Excentriciteter kan stå tillsammans med de öfrige Mathe-
maticorum uträkningar?

Efter desse senare, när medel- distancen emellan Solen och Jorden delas i fjouusende lika de-
lar, blifwer Excentriciteten

För Mercurus	810	Sådant delar
För Venus	52	
För Jorden	168	
För Mars	1415	
För Jupiter	2505	
För Saturnus	5430	

Häraf följer, at om medel- distancen emellan Solen och Jorden sättes till 10000 Jordens
Diametere, hwilket lärer wara det minsta, hwartil den nu mera kan antagas, (*) och hwar
Diameter såsom medium är 1193 Swenska mil, blifwer Excentriciteten

(*) S. Wett. Handl. Lexic. Dwartalet 1761.

de Hufvud, Planeten är närmare Jorden, och Drabanterna äro högre, än han, hälle då de äro uti sin Opposition emot Solen, lika som Månan Jorden följnagare sadet i sin Opposition emot henne lida sin förändkelse fast ej wid alla Oppositioner hälle Fullmånar.

Om Planeten Venus, hwilken stundom är Morgonstierna och stundom Afstonsstierna.

Planeten Venus har den besynnerliga gång

och igenkän, at den undertiden för Solens uppgång synes i Öster, då den en Morgonstierna kallad warder; undertiden wälar hon sig straxt efter hennes nedergång i Väster, och då är hon en Afstonsstierna. När hon är högre än Solen, sinner hon med fullt lius, och blänker för sig här på Jorden den tiden adskiljast, men än någon annan stierna på Himmelen; men då hon är lägre än Solen, och således närmare in till Jorden, har hon mindre lius.

För Jorden 200424 } Svenska Mil.
För Venus 62036 }

Deremot sättes i bemänte Physica Excentriciteten
För Jorden 246 } Svenska Mil.
För Venus 86 }

Derwid anmärkes

1:mo,) At det tycks wara en fructlös och föledande sak, at wissa utsättta Planeternas
Distancer och Excentriciteter i mistalet, när ännu ingen absolut distanc är upfunnen.
2:do,) At en så ringa Excentricitet, som denna Physica sätter, aldrig tycks kunna observeras, utan hade då Ellipseus focus sättes sådt påkera för Centrum.
3:to,) Euru med förenämde uträkning wara må, har man funnit det hos Mathematici
och äjwen wara Swenska antagit, (*) at Jordens distanc ifrån Solen är i det minsta

Wid Sommar Solståndet 10169 } Jordens Diametre
Wid Winter Solståndet 9831 }
Det gde ter. difference af 338

Hwilket reducerat till mistalet efter föregående mått
på Diametern gör 403234 } Svenska Mil.
och således Excentriciteten 20167 }

(*) Et. Witt. Handl. Andra Diwartalet. 1745.

Meteorologiske Observationer.

No.	St. 8. f. m.				St. 2. e. m.				St. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind	wädl.	Bar.	Therm.	wind	wädl.	Bar.	Therm.	wind	wädl.
28	25:37	7.u.	NW.	1 flart.	25:39	6.u.	NW.	1 flart.	25:39	6.u.		- flart.
29	25:15	2.u.	SO.	- flart.	25:15	1.u.	SO.	1 flart.	25:26	3.u.		- flart.
30	25:33	7.u.	N.	1 flart.	25:33	4.u.	N.	1 flart.	25:38	9.u.		- flart.
2	25:29	8.u.	NW.	1 flart.	25:29	6.u.	NW.	- mult.	25:15	6.u.		- snö.
2	25:12	6.u.	NW.	- mult.	25:14	6.u.	NW.	1 snö.	25:17	7.u.		1 flart.
3	25:17	10.u.	NW.	- flart.	25:25	7.u.	N.	1 ström.	25:44	8.u.		- flart.
4	25:24	9.u.	NW.	1 flart.	25:24	8.u.	NW.	1 flart.	25:27	10.u.		1 flart.

D. 4 Första Dw. N. 8 f. m.

ANNO 1761 d. 5 Decemb.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Söliande Resande äro nyligen ankomne:

Sversten Var. Horn ifrån Carlscrona, log. i huset N:o 88 wid Stora Smedgatan. —
Qwartermäst. Siwers ifrån Womern, log. i huset N:o 176 wid Högbergsgatan. — Hä-
radshöfd. Spillenbåt ifrån Nerike, log. på Källaren Naga. — Lands-Camer. Woffstedt ifrån
Westerås, log. på Källaren Stockholms Slott. — Diwer Inspect. Forfman, Handelsmän
Lundström och Berg, samt Hofbindaren Edlerd ifrån Åkersund, log. på Källaren Hålländ-
ska dyn. — Studenten Grönberg ifrån Öddermanland, log. i huset N:o 42 wid Stadsgår-
den. — Länsmän Lissberg ifrån Dalarna, log. i huset N:o 36 wid Bredgränden och Öster-
långatan. — Pigan Beita Jans-datter ifrån Åland, log. hos Fiskildparen Källström, wid
Qwartergården. — Ryttsmäst. Curdenskierna, log. i huset N:o 42 wid Smedgatan. —
Carlt. Lagerman ifrån Venern, log. hos Kryddträm. Kugelberg wid Lacugårdslandet. —
Piruten. Furling, och Conduct. Morinsson ifrån Finland, samt Bruks-Patron Rumer ifrån
Dalarna log. på Källaren 3 Tunnor. — Prydob. Jönan ifrån Österbotten, log. hos Fabri-
kuren Wechter wid Luntmakare backen. — Fiscalen Petrus ifrån Helsingborg, samt Jagr
Piruten. Franberg ifrån Landscrona, log. hos Stomakaren Sander wid Badstufvugårds gatan.
— Handelsman Johan ifrån Dantzig, log. hos Stråddaren Wartz wid Siärgårds gatan.

3 Stockholm äro ifrån den 27 Novembr. til den 4 Decembr. födde: 22, Gåsedarn, 21
Flickbarn, 13 Par Wigde, samt begrafne 18 gamla Personer och 37 Barn. (o) Ut-
märket at ingen Företning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Håll och Sting, 2 af Lungrot, 1 af Alderdom,
1 af Störbiugg, 2 af Hettisiga sjuka, 3 af Wattusot, 1 af Mattande sjuka, 4 af Slag, 2
Drunknade. De 37 Barnen äro döde: 16 af Slag, 4 af Vredssjuka, 8 af Dangsivinsjuka,
3 af Koppor, 3 Dödsfödd, 3 af Hettisiga sjuka.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Bruks-Patron Jacob Wöhlman 77 år gl. — (St. Clara) Nota-
rien Carl Jacob Hertzells Enka. — Högaren Samuel Urtz Enka 84 år gl. — Jungfru
Margareta Catharina Strömberg. — Här-Frisören Anders Hellberg. — Pigan Maria D-
lofsdatter. — (St. Jacob) (o) — (Kidarck.) — (Tyska Förs.) — (St.
Maria) Enkan Maria Dahlström 80 år gl. — Pigan Anna Berg 82 år gl. — Hökaren
Anders Wilsström. — Silkeemskware Ersellen Olof Fahlström. — 8 Barn. — (Cat-
harina) Drottningen Swen Nilsson. — Fäste-Äwinnan Anna Ericsdatter. — Limmerysälän
Eric Flink. — Enkan Gerita Dutz. — 18 Barn. — (Kongsholmen) (o) (Lad-
gårdsland.) Cammar-Herren Jöran Wingenstjert. — Winstånén Johan Pihlman 91 år
gl. — 3 Barn. — (St. Olof) Hökaren Wetterströms Enka 76 år gl. — 4 Barn. —
(St. Johannes) 1 Barn. — (Barshuset) 2 Barn. — (Skepsk.) Besökare Enkan Ca-
tharina Hulting. — 1 Barn. — (Danviks Förs.) (o) (Sabbatsbergs Fattighus.)

Utsällige Fångörelser.

Hos Hofbindaren Broholm uti flygeln wid nyo Rådhuset, är til salu; Dictionaire His-
toire, Litteraire et Critique, contenant la vie et les Ouvrage des Hommes illustres en tout tems
et de tout pais 6 Tom. 1759 90 Dal. Memoires pour servir a l'histoire de notre tems, con-
tenants des Reflexions politiques sur la guerre presente 4 Vol. avec Port. 24 Dal.

Sidst. Foredags som war den 3 Decembr. är för en ärlig man borttappad en Taffel
emellan Kongl. Slottet och Comerit huset, hwaruti låg 21 och en half plåt. i Banco-Sedlar,
samt Skips-Räkningar, Bref, Dviltfencer, Friebes, Wälsarsbref och flere Documenter, som
den uphittat, wille för rättwizans skul återställa den samma hos Capitaine Pihlman, som bor uti
huset N:o 44 och nygränden. Högaren lofwar de inneliggande penningarne, allenast at alla Do-
cumenterne blifwa på sökandes namne sååle tillbaka lånade.

Uti Nyströms et Stolpes Wollåda wid Riddarhus torget finnes et Exemplar af den fran-
ka Opertan Katon et Rosette.

Uti Carlserona Postkassans 4:de dragning, finnes Posten i Stockholm hos P. DeWitt, i Carlserona hos Adamian L. Berg, i Norrköping hos Dykeri Commisarien C. E. Hagman, och i Upsala hos E. Lindström a 1 Dal. 16 öre R:mt per Post.

Uti Horns gatan uti Fabr. Heddais hus, finnes Logementet en trapp up på wicka at hyra. Där Swenska Post-Lidningar uttagas, blef förleden Torsdags utur en Mans sids borttagen en Laffbol, hwäru tilläggat en Kongl. Stats-Contoieris Lödnings anordning, för 200 Daler Silf:mt för Bibliotecariens C:stus, tillika med 2:ne beej 3 den som kan giwa någon underrettelse härom, anmälde det hos Cancellie-Posten Sandborg i Kongl. Cancellie Collegii Expedition, väst ingen af samma anordning kan sig bekänne.

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Mur-och Tak-Tegelbrukets inrättande, samt Beskrifning huru Tegel på fördelagligt sätt brännes med besparing af wed, samt nödiga ritningar på Verbråtor, Lador och Tegelnugnar, föreskåte uti 6 kopparspocken, är nu nyligen färdig tryckt. Hwarjeder Herrar Pränumeranterne bebagade uttaga sina Exemplar uti Kongl. Tryckeriet. Waden wid lilla Nygatan, efter band som kopparspocken hinna afstrykas 3 Der finnes jämnwät Exemplar af samma Auctors Wärd uti Bygningskonsten till wanligt pris.

Uti Trycket är utkommit, Beskrifning om sättet at bereda bampa till första findet, utgiwen på franskå af Herr Moreambier, skrivenskad och fortare sammmandragen af J. F. K. och sålles i Wollådan wid Middarehus torget. Älwen pränumereras på samma ställe uppå den Nypræcutius för insfundande år 1762 med 18 D: l. R. mt. Denna Månads Skrift kommer wadan efter lika som hittills, at utgiwas arsktals en gång i wickan, at de Pränumeranter som wilja den samma arsktals uttaga.

Aftundas nu snart eller i wåhr at hyra en stor wåning eller et hus på malmene icke långt ifrån Gården, som kunde wara tillämpligt till Fabrique; underrettelse derom, sås hos Fryddskämaren Lidström i stora torstobintlen.

Uti Söderstie Fabriks Wod på Middarehus torget, finnes äkta Porcel. Talerkar till köps. Uti Commisariens Leenbergs hus wid Tegeln wiken, finnes Engelsk fritta till salu för billigt pris. Uti huset N:o 131 på lilla Nygatan gent emot Kongl. Post-Contoieret, äro Logementet at hyra. Fränt och sidska D: len af Swenska Biblioteket är nyligen utkommen, och finnes till salu på Direct. Salwli Wollåda. Wibanget till denna Fränt Delen och Registeret öfwer hela Wärdet, utkommit nästa år.

Om någon kan anskaffa et Herrskap på landet 2 mil från Stockholm et bekedeligt Wållåden för Guter, har den at bekomma 30 Daler R:mt för des beswär, och kan anmäla sig hos Wållådenmästaren Strömstedt wid Kongl. Kammar-Collegium.

Den som hafwer at aflåta et brunt Sted, 5 a 6 åre gammalt, utan f: l, af dubbel Klipp wate till koflek, samt en häst utaf samma ålder, färg och storlek, bebagade giwa det tillkänna en trappa up uti huset N:o 186 på Köpmangatan strätt wid Stortorget; Ställe hästen och stort f: l så juss wara lika, ontagas the ändå.

Pränumeration på Riksdags-Lidningarne af de senare 50 Nummer ifrån och med N:o 51 till och med 100, emottages uti Kongl. Tryckeriet Waden wid N:o Dal. R:mt 3 blifwande ti flere Exemplar tryckte än pränumeranter sig anmäla.

Decemb. Månads TAXA.

Hwarefter följande Persedlar försållas i Stockholm, Anno 1761. Rp:mt

Bröd till et öre R:mt lde wåga.	En Kanna godt Dubbelt öhl	1 dal. 8 öre.
Hwettebröd med mißk bakat 1 Lod.	En Kanna Endelt öhl	20
Dito utan mißk bakat 1 och 1 fiend. Lod.	En Kanna godt Swag öhl	12
Strådt Råg bröd 3 Lod.	En Kanna Göt Mißk	28
Dito ostkrådt bröd 3 Lod.	En Marc Färdt Dyt: Stut: eller Dwt: gi: Rißt	18
Et Fat Dubbelt öhl	En Marc Hel eller Halfgod giödd Råf	30
Dito En Lunna	En Marc Framferding dito	28
Et Fat Endelt öhl	En Marc Walfserding dito	1
En Lunna Dito	En Marc Färdt	16
Et Fat Swagöhl	Goda Dricks Lam sålles styckit 12, 13, 14, 15	16
En Lunna Dito	a 16 daler.	2: 16
En Lunna Splööhl		

Infommande Spannemåls prisen hafwa nästl. Månad warit: Hwete 60, 54, 50, dal. Råg 44, 40, dal. Malt 40, dal. Korn 44, 40, dal. Wandsöd 36, 32, 30, dal. Hafra 30, 29, 27, dal. Erter 60, 54, 48, dal.

Uti Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags-Lidningen N:o 52.

Stockholms Sæloblad.

Torsdagen den 12 Decemb. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

(Se Sælobladet N:o 49.)

Om Planeten Venus, hwilken stundom är Morgonstjärna och stundom Afstonsstjärna.

Van finner nästan samma Phases och utseende uti Venus, som i Månan, dock med den åtskillnad, at Venus intet hafwer någon så egentligen kallad Opposition i anseende til Solen, som Månan hafwer, utan får i det stället en dubbel Conjunction med Solen. Månan Jordens Planet, hafwer för of sin Opposition emot Solen, det är, går så långt ifrån henne, at han står en halff Cirkel ifrån henne, heder 180 grader, då han är i sit höjste, och synes här på Jorden til hälften uplyst. Men Venus och Mercurius hafwa ingen sådan Opposition: ty den förra går aldrig öfwer 48 grader ifrån Solen, då ännu 132 grader felas, innan någon Opposition kunde ske, och den senare kommer aldrig öfwer 28 grader ifrån henne, återstående således för honom 152 grader til en fullkomlig Opposition. Då bägge dessa Planeter gåder aldralångst ut på sidorna ifrån Solen, som dem indjelligt är, gå de åter igen til henne, och få en ny Conjunction; men denna Conjunctionen skee intet alltid med lika lius. Så Venus den ena gången warer med och öfwan för henne conjungerad, blifwer hon sedermera en Afstonsstjärna, och synes med fullt lius, fast än ganska liten för sit höga afstand ifrån Jorden; men ju längre hon så går ifrån Solen, ju mera tager thetta liuset af, och kommer Jorden allt närmare, så at hon wid

des sädsta afstand ifrån Solen synes för of här på Jorden til hälften uplyst, dock sädre til sin kropp, för sit annalkande. Då fast än hon återuppå går Solen allt närmare, och thet lius allt mer och mer aftager, så at hon blir spiffig heder falcata, gör thet wid hennes nära gång in til Jorden, at hon en tid synes som aldra störst och måst skinnande, tillä hon efter heder får sin occasum bellacum, heder fördöljes i Solstrålarne, och håller sin nedra Conjunction med Solen. Men sedan då hon igen kommer utur Solstrålarne, blifwer hon en Morgonstjärna, som näst för Solen upgår i Difer, och får då samma Phases, som hon för sin occasum bellacum hade, nemligen hon synes falcata heder lantig, med spiffigare horn i sidone, än något thet efter, til thet hon kommer högre heder så långt ifrån of, som Solen, med et ständigt tilltagande i lius, då hon åter har sit längsta afstand ifrån Solen, och synes dimidiata heder half, warandes härutinnan til Månan, hwilken sammalædes både med sit af och tilltagande i liuset, och således 2:ne gånger synes dimidiata, nemligen i bägge quadraturerna, och des emellan falcata heder spiffig, då han kommer utur Solstrålarne; och innan han inwes was i den samma. Så nu Venus än widare går Solen närmare, tager des lius allt mer och mer til, så at näst för det hon åter kommer i Conjunction med Solen, synes hon sde of med fullt lius, fast än det för hennes sädre afstand ifrån Jorden, och hennes kropps synlis på sidone, ses mindre. At Venus näst förr, så wäl som wid och efter denna Conjunctionen kan hafwa fullt lius, fast hon intet är

Följande är insändt:

Uti Hushålds-Årbokbetet, Anden Delen för Åhr 1757, pag. 189 och följande, sde insärdt: Rön, huruledes Dbl och Smagdricka kunna öfwer sommaren och flere åre bewaras, så at the tjurnna, warandes medlet thetill, flygsand uti en brödlår, öfwer, emellan och under tunnorne inlagd. Nu emedan flygsand icke här i Landet finnes; Allså frågas, om icke thet sina hwita frödsanden, eller thet, som Gørdelmakare nyttia wid glutningar, woro tienlig til samma behof. Sammalædes är uti bemålde Wok under pag. 330 och följande insärdt: Et nytt bepredfwat sätt, at betafte sommartiden beirra Dbl och andra drycker ifrån språ. Hwifka bägge Rön, Kongl. Secretæren Wålborne Hære Carl Nordenskiöld behogat ansdra uti Samlingen af åders

180 grader heller en half Cirkel ifrån Solen, som det sker med Månan, hvilken aldrig kan ärnå sit Höge, förr än han kommer sin halfwa Cirkel omkring Jorden, ifrån Solen, kommer derut af, at Venus wid denna situation, är högre än Solen, så at Solen då är emellan Venus och Jorden, och den samma uplyste sig da af Venus, som alltid wänder sig mot Solen, är denna tiden äfwentades wänd at Jorden; theremot så Venus war Alionssterna, döljde hon sig i Solstrålkarna, och sedan hon ur dem framkom, war hon lägre och på den sidan om Solen, heller emellan henne och Jorden, wändande sin of Solen uplyste sig aldrig ifrån of; och alltså kunde hon få fullt lius, fast än hon war mindre än 48 grader ifrån Solen; Ty Astronomi hafwa märkt, at om en Planet, hvilken har sit lius ifrån Solen, äger fullt lius, fast än dess afstand ifrån henne är mindre än 180 grader, måtte samma Planets Orbita heller Vahn är of så när, at han aldrig kommer så högt, som Solen: ty kan han icke heller så sit fulla lius, förr än han sönd 120 grader ifrån henne. Af denna grunden ser man nu orsaken, hwariföre Jupiter och Saturnus alltid för of synas med fullt lius; emedan de alltid äro mycket högre än Solen;

Mars synes merendels med fullt lius, efter han största delen of sin omlopps tid är högre, än Solen; men Venus och Mercurius äro stundom högre och stundom lägre, hwariföre de äfslidiga Whages undergå. Hwaraf ser man ock hwad äfslidnad är emellan Månans och Venus Conjunctioner med Solen. Venus hafwer twenne; men Månan allenast en wid hwar revolution. Wid den ena Conjunction, synes Venus för of med fullt lius fast än liten til sin kropp; men wid den andra synes hon med ganska litet, ändock des apparente storlek 7 gånger mera i Diametern tillagit; theremot Månan wid sin ena Conjunction, synes alltid för of med litet lius, och nästan samma storlek. Månan efter sin Conjunction tager alltid til i sin och uplysning för of på Jorden, är enabanda led nemligen at Ost; men Venus tager stundom til at Ost, och stundom at West, efter sina Conjunctioner. Dessutan är ock til märkande, at de bägge nedrigare Planeter Venus och Mercurius hafwa allenast sin omgång omkring Solen, men intet omkring Jorden, hvilket ock är egentliga orsaken theritil, at de bägge aldrig kunna stå i Opposition mot henne, så at Jorden kommer emellan dem och henne.

och nyare Rön uti Landthushållningen, Första Delen. Jemte then nämde måste: torsken, efter föreskrift, är en 30 länrumms tunna med Swagdricka den 25 nästledne Augusti i sådarr nedlagd, samma tid 3:ne st. slops Boutelider, samma slags dricka fyllde och uti en annan källare utan forj nedlatte, 4:de dygnet war drickat uti bouteliderna klart, rensmaligt och ofbrat; men i tunnan tiockt, ofmaligt, hwitt til färgen och surt, hvilken smak och utseende ihet behållit til thenne dag den 12. Octobris innewarande år 1761. Dricks: tunnan war wäl anjad, twättad och torckad innan, förr än drickat sögs uti, at therwid intet fel war. Anhålles, i anledning deraf, om underrett sig, huruwida samma omsändigheter bändt flere som detta förjött, eller frägas, om några förbättringar härwid sedemera upfundne äro, samt om tunnan och drickat skalle bliwa bättre förwarat, om hon beskyles med färg, sårniska eller tiära.

Täckes Herr Auctoren til ofspannande Rön utlåtå sig häröfwer, och uppenbara några flere medel, til winnande af så angelägen nytta och förmon, utom iskällare, som wårfeligen förorsakax odårligt och skadligt dricka beta sommaren, wero ganska wäl.

Meteorologiske Observationer

Decr.	Al. 8. I. m.				Al. 2. e. m.				Al. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
5	25:63	9.u.	NW.	1 flart.	25:32	3.u.	NW.	1 snö.	25:37	1.u.		- mult.
6	25:37	7.u.	NW.	- flart.	25:52	0.	NW.	1 mult.	25:58	0.		- ragn.
7	25:58	2.u.	S.	- mult.	25:58	1.d.	S.	- mult.	25:62	1.u.		- mult.
8	25:67	0.	N.	1 mult.	25:47	0.	N.	1 mult.	25:73	0.		- snö.
9	25:83	1.u.	SO.	- mult.	25:88	2.u.	SO.	- snö.	25:88	0.		- mult.
10	26:0.	12.u.	S.	- dimm.	26:0	12.u.	S.	- dimm.	26:5	18.u.		- dimm.
11	26:10	15.u.	SO.	- flart.	26:10	9.u.	SO.	1 flart.	26:10	10.u.		- flart.

ANNO 1761 d. 12 Decemb.

Politie- och Commercie-Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Lieuten. Eld ifrån Carlscrona, log. i huset N:o 17 wid Stadsgården. — Lieutn. Doblman och Aulse. Smaråus ifrån Drebro, log. på Källaren Källare Kronan. — Sergeant Klingenberg ifrån Stralsund, log. på Solen wid Hornsgatan. — Klokgjutaren Högström ifrån Gisle, log. i huset N:o 27 wid Adrestrands gatan. — Ritmäst. Dominique Dundonne ifrån Amsterdam, log. i huset N:o 133 wid Vaggensgatan. — Stepparen Westman och Hæmofare Gesällen Wiklander log. i huset N:o 38 wid Hornsaatan. — Candidaten Martini ifrån Upsala, log. i huset N:o 62 wid Trågårdsgatan i Staden. — Studenten Sådij ifrån Dister-Giöfland log. på Solen wid Hornsgatan. — Commarsteij. Montelius ifrån Carlscrona, log. på Källaren Tre Kongar. — Carl Hagenberg ifrån Kollagen, log. i huset N:o 42 wid Stora Nygatan. — Hof-Lyckaren Sundquist ifrån Gisle, log. i huset N:o 54 wid Smedgatan.

I Stockholm äro ifrån den 4 Decembr. til den 11 dito födde: 19 Gåfedaem, 19 Gillebarn, 15 Par Wäde, samt begrafne 24 gamla Personer och 20 Barn. (0) Utmärker at ingen Förtedning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 5 af Hetsfjufuta, 4 af Alderdom, 3 af Wattusot, 1 af Inwärtesfuta, 1 af Slag, 1 af Stenpafion, 1 af Dangiwen futa, 1 af Gubbsot, 1 af Döckhättel, 1 af Widdfuta, 3 af Lungot, 1 af Diarbe, 1 af Häll och Sting. De 20 Barnen äro döde: 10 af Slag, 1 af Hetsfjufuta, 1 af Sticksuf, 1 af Inwärtes futa, 2 af Koppot, 4 af Dangiwenfuta, 1 af Widdfuta.

Ramnen på de döde gamle Personer äro:

(Storkyrkan) Dwins-Peron Elisabeth Nilsdotter. — (St. Clara) Pigan Anna Döman. — 3 Barn. — (St. Jacob) Här-Prisuren Petter Broman. — Pryckio-Hets den Magister Petter Carlins Enka 78 år gl. — (Ridareh.) (0) (Tylka Förl.) Kopparslagare Aldermannen Christian Michael Adolphi Huseu. — Stepparen Johan Johansson Arnet ifrån Wismar. — (St. Maria) Stads Timmerman Swen Lillström. — 3 Barn. — (Catharina) Wäskammaren Petter Holm. — Wätare-Enka Odella Östeman 68 år gl. — Enkan Catharina Salander 70 år gl. — Enkan Anna Lind 90 år gl. — Jungfru Hedvig Ratzen 62 år gl. — Sidman Adrian Gotleben. — 7 Barn. — (Kongsholmen) 1 Barn. — (Ladugårsländ.) Spannemåls-Handlaren Magnus Söhm 70 år gl. — Enkan Elisabeth Högman 83 år gl. — Sidmans Hustru Maria Hag. — 2 Barn. — (St. Olof) Murdrängen Nils Lydbom. — Wäskaren Nils Hedenius. — Pigan Stora Källberg. — Sjöpackaren Eric Mattson Wiberg 64 år gl. — 1 Barn. — (St. Johannes) Byggmästare Enkan Inga Wudrie 72 år gl. — Pigan Ewa Swan 71 år gl. — 2 Barn. — (Barnhuset) (0) (Skepsk.) (0) (Danvike Förl.) (0) (Sabbatsbergs Gattigbus.) Smeds-Enkan Brita Galt 66 år gl. — Wätare Enkan Maria Måberg.

Utställige Kungjösser.

Capitaine Carl Winblads Afhandling om Mur- och Tak-Tegelbruks inrättande, jemte Beskrifning huru Tegel på fördelagtigt sätt brännes med besparing af wed, samt nödiga ritningar på Perbråtor, Lador och Tegelugnar, föreslår uti 6 kopparskyden, är nu nyligen färdig tryckt. Hvarföre Hærens Pränumeranterne behagade uttaga sina Exemplar uti Kongl. Lyckstie-Byden wid lilla Nygatan, i ser hand som kopparskyden hinna afstrykas; Der finnes jämnväl Exemplar af samma Auctors Wärl uti Byggnings Konsten til wanligt pris.

Nya Sängkläder som föresenat brändes försärdigades och såldes på Södermalm och Hornsgatan mit emot St. Maria Pyrsa, försärdigades och sålles nu mera til salu, jemte Madrafer af Tegel och bår, fäder, dun och Cattuns Sängkläder på norrmalm och Smedlands gårdan uti huset N:o 7 nästa huset in til Ankhusets gatgärd.